

Universitäts- und Landesbibliothek Bonn

**Index scholarum quae, ..., in Universitate Fridericia
Guilelmia Rhenana ... publice privatimque habebuntur**

Universität <Bonn>

Bonnae, WS 1839/40(1839) - WS 1895/96(1895)[?]

SS 1889

urn:nbn:de:hbz:5:1-14994

INDEX SCHOLARVM
QVAE
SYMMIS AVSPICIIS
REGIS AVGVSTISSIMI
GVILELMI II
IMPERATORIS GERMANICI
IN
VNIVERSITATE FRIDERICIA GVILELMIA RHENANA
PER MENSES AESTIVOS ANNI CIOCCCCCLXXXIX
A DIE XXIV MENSIS APRILIS
PVBLICE PRIVATIMQVE HABEBVNTVR

Inest Dionysii Halicarnassensis ad Ammaeum de Thueydidis idiomatis epistula
ab Hermanno Vsenero edita

BONNAE
TYPIS CAROLI GEORGI VNIV. TYPOGR.

RECTOR ET SENATVS

VNIVERSITATIS FRIDERICIAE GVILELMIAE RHENANAE

CIVIBVS

S.

Dionysii de imitatione librorum reliquis nuper editis commentationem subiungere placuit specie longe diuersam, reapse coniunctissimam, quam ad Ammaeum ille *de Thucydidis idiomatis* scripsit. ibi postquam de genere dicendi Thucydidio iudicium ex commentario de Thucydide ad Tuberonom paullo ante emissio excerptum proposuit, Dionysius ita illud singillatim pertractat, ut observationes omnes suis quamque exemplis inlustret confirmetque. id igitur agit ut iudicii de Thucydide facti materiem et fundamentum exhibeat. quo fit ut in uno saltem specimine in ipsam quasi officinam ueterum horum criticorum intropiscere et qua arte scriptorum poetarumque ingenia examinare iudicare comparare soliti sint cognoscere nobis liceat. eoque nomine hic libellus quamuis sit breuis et tenuis, summo nobis est pretio ut interpretationis antiquae monumentum in tanta clade eruditionis Alexandrinae unicum.

Non dixerim Dionysium quae hoc libello de sermone Thucydidio praecipit ex grammatici commentatione omnia excerpisse. immo locis Thucydidis adponendis eam festinationem, paene dixerim negligentiam prae se fert, ut nequeat libro usus esse, unde materiem diligenter et sollerter paratam tolleret, sed aliquantum uel memoriae non nimis certae debere uidetur¹. neque uero ex eis quae ipse antea de Thucydide composuerat conquisiuisse haec quidem censebitur. neque enim solum locos aliquot quos in hac epistula neglegenter refert, illic rectius et accuratius exscripsit, sed etiam specimina sermonis Thucydeidei hic proposita minime cum eis congruunt quae in iudicio de Thucydide Tuberoni inscripto c. 25—49 tractantur². quatenam igitur Dionysio haec scribenti subsidia fuerunt? cui, quo magis festinabat amici satisfacere desiderio, eo magis consentaneum est ad manum fuisse, unde facile ac sine iterata Thucydidis lectione exempla idonea tolleret. ad grammati-

¹ cf. L. Sadaei De Dionysii Hal. scriptis rhetoricis quaestiones criticae p. 144 sq.

² his locis Thucydeideis Dionysius in iudicio c. 25 sqq. utitur: I 1 sq. II 60—63. 71—75 III 81—83 VI 34 V 85—111 VI 76—78 VII 69—72. uides quam diuersa in epistula exempla elegerit.

cos necessario reuocamur. constat Didymi commentariis¹ Thucydidem explanatum esse: quem si quis primum grammaticorum Thucydidi operam nauasse existimauerit, ualde errauerit. contrarium ipse Dionysius testatur De Thuc. 51 p. 940 εὐαρίθμητοι γὰρ τινές εἰσιν οἱ [οἱ libri] πάντα τὰ Θουκυδίδου συμβαλεῖν καὶ οὐδ' οὔτοι χωρὶς ἐξηγήσεως γραμματικῆς ἔνια et 55 p. 951 ubi τὰς αἰνιγματώδεις καὶ δυσκαταμαθήτους (scil. κατασκευάς) καὶ γραμματικῶν ἐξηγήσεων δεομένας negat admirandas aut imitandas esse. quo autem modo Sallustius, quo modo oratores Romani a Cicerone Bruti 83, 287 sq. Oratoris c. 9, 30 sq. de optimo genere oratorum 5, 15 sq. impugnati Thucydidem ediscendum sibi imitandumque sumere potuerunt, nisi ante illam aetatem ad scriptorem difficillimum grammatici aditum aperuissent? sed omnium certissimum huius rei documentum epistula Dionysiana est. tantus inter observationes Dionysii et grammaticorum adnotationes Thucydidias nobis traditas est consensus. sane scholia olim a Marcellino congesta² nondum ea cura edita sunt, ut certo liceat genuina et antiquitus tradita ab additamentis Byzantinorum discernere: quare est ubi ambigas, Dionysiumne scholiasta compilauerit an eodem uterque fonte utatur, ueluti p. IX^b 2: quem locum cum eisdem uerbis scholiasta Thuc. I 23 exhibeat, siquidem compilauit, necesse est nouicius sit eiusque aetatis, quae Dionysii epistulam cum Thucydide coniunctam legebat, i. e. ut statim uidebimus, saeculo XIII posterioris. sed de hoc loco utut statuendum erit, multo profecto plura extant Dionysio scholiisque communia quorum consensum nisi ex communi fonte, scholiis Dionysio Didymoque antiquioribus explicare nequeas. eodem facit Gregorii Corinthii cum Dionysio coniunctio, qui ut solet ex scholiis maxime observationes conradere, ita ubi Atticae dialecti idiomatica recenset, non pauca ex Marcellini commentario Thucydidio hausit. accedit lexicographorum, in primis Photii h. e. Atticistarum consensus. quid quod exempla uocum insolentiorum eodem pacto quo apud Dionysium composita et partim eadem non solum in Photii lexico sed etiam in uita Marcellini (cf. adn. p. VIII^a 19 sq.) legimus? iam puto non erit obscurum quali adiutus subsidio Dionysius hanc epistulam conscripserit. utebatur exemplo Thucydidis notis criticis et scholiis instructo. eius cum notationes perlustraret, facile poterat exempla idonea circumspicere; in eius scholiis, fortasse etiam in praefatione, non minus commode inueniebat earundem observationum testimonia alia conlecta. hanc ego libelli Dionysiani cum studiis grammaticis coniunctionem quo magis perspicere posset, scholiis breuibz adiectis demonstrandam mihi esse duxi.

Fons huius epistolae non minus quam iudiciorum ex altero De imitatione libro excerptorum unicus nobis est liber celeberrimus olim Nicolai Rodulphi cardinalis nunc Parisiensis 1741 (P), in quo legitur inde a f. 102^v usque ad f. 106^r. hunc ego et Philippo Kohlmanno Emdensi sollerter conlatum debebam et ipse postea quam potui accuratissime retractaui. duplex ex eo genus librorum deductum est. primum eorum est qui codicis

¹ testimonio non solum est uita Thucydidis a Didymo scripta, quam necesse est commentariis praemissam fuisse, sed etiam adnotatio ad Thuc. I 44 ab Ammonio seruata, cf. M. Schmidtius Didymi p. 334.

² cf. Gregorius Cor. dial. Att. 34 ὡς ἐν σχολίοις τοῖς εἰς Θουκυδίδην Μαρκελλίνου (μάρκελλον libri) εἰρηκαμεν cum scholio Thuc. VIII 53.

Parisini syllogen rhetoricam ipsam minus magisue decurtatam tradunt; de quibus in prohoemio indicis lectionum huius uniuersitatis aestiuarum a. h. s. LXXVIII dixi p. IV. alterum eorum qui Thucydidis operi hanc epistolam comitem dant; de quibus dictum l. s. p. V sq. recentiores hi omnes sunt nec inuentus est saeculo XIV aut ut summum dicam XIII exeunte antiquior. descripti autem aequae omnes ex exemplo Thucydidis quod Byzantinae aetatis magister curauerat, neque indoctus ille et satis acutus. quare non mirum, si, ut solent hi homunciones, non pauciores archetypi locos male interpolauit quam feliciter correxerit. hos quoque codices non minus quam genus prius a codicis Parisini memoria pendere olim l. s. unius tantum codicis Laurentiani LX 18 (C) a Francisco Philelpho scripti mihi ab Augusto Wilmannsio meo conlati lectione eisque quae Herwerdenus ex codice Laurentiano LX 16 (B) enotauerat adiutus euincere studebam postea eiusdem generis codicibus Parisiensibus quattuor tractatis, cod. gr. supplem. 256 bombycino saeculi XIV olim Andreae Schotti (D), praeterea cod. 1733 1735 1736 chartaceis saeculi XV plane conprobari illud iudicium uidi. exstitit interim qui ex exemplo non ipso Parisiensi sed gemello horum codicum lectionem repeteret Henricus Schenkeli in Studiorum Vindobonensium t. II (1880) p. 21—26, duobus maxime adhibitis codicibus bombycinis, Neapolitano n. 10 et Vaticano n. 1302. quae sententia quam non firmis nitatur argumentis, nunc, postquam epistolam ad codicis unici fidem recensitam dedi, neminem spero aut facilius aut lubentius intellecturum esse quam ipsum sententiae auctorem. cuius oculis haud scio an aliquantum uolgatae lectionis auctoritas offererit. nam qui primus hanc epistolam uolgauit Aldus Manutius a. MDII una cum Thucydide eam ex libro edidit alterius generis. unde cum is quoque qui primam Dionysii Halicarnassensis editionem Parisiis a. MDXLVII curauit Robertus Stephanus penderet, necessario euenit, ut alterius generis memoria eam auctoritatem obtineret quam consuetudo sancire solet. nam quae Robertus et Henricus Stephani (hic in exemplo Thucydidis a. MDXLIV edito), dein Sylburgius emendarunt, non tam libris diuersis quam editionibus Thucydidis¹ uel coniectura usi sunt, nil igitur intererat antiquiorum editorum testimoniis codicum memoriam cumulare. sed lectionis historiae satis prouisum esse uidebatur, si praeter librum archetypum utrumque apographorum genus, prius codice Guelferbytano n. XIV chartaceo (ita tamen ut uitia putida aut ab ipso librario inter scribendum correctam nisi rarissime non adscriberem), alterum codice Parisiensi ceteris antiquiore et Laurentiano adhibitis repraesentauissem.

¹ sic R. Stephanus uerba p. XI^{b5} praetermissa suppleuit, p. XIII^{b16} ἢ τῷ pro ἢ et XIV^{a6} εἴη κρῖναι pro ἐπικρῖναι scripsit ex Thucydide. ex coniectura non nulla Henricus Stephanus correxerit.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΔΙΩΜΑΤΩΝ

788 ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΑΜΜΑΙΩΙ ΤΩΙ ΦΙΛΑΤΩΙ
ΧΑΙΡΕΙΝ

Ἐγὼ μὲν ὑπελάμβανον ἀρκούντως δεδηλωκέναι τὸν Θουκυδίδου χαρακτήρα, τὰ μέγιστα καὶ κυριώτατα τῶν ὑπαρχόντων περὶ αὐτὸν ἰδιωμάτων ἐπεξελεθῶν, ἐν οἷς γε δὴ μάλιστα διαφέρειν ἔδοξέν μοι τῶν πρὸ αὐτοῦ ῥητόρων τε καὶ συγγραφέων, πρότερον μὲν ἐν τοῖς περὶ τῶν ἀρχαίων ῥητόρων πρὸς τὸ σὺν ὄνομα συνταχθεῖσιν ὑπομνηματισμοῖς, ὀλίγοις (δὲ) δὴ πρόσθεν χρόνοις ἐν τῇ περὶ αὐτοῦ τοῦ Θουκυδίδου κατασκευασθείσῃ γραφῇ προσειπὼν τὸν Αἴλιον Τουβέρωνα, ἐν ᾗ πάντα τὰ δεόμενα λόγου μετὰ τῶν οἰκείων ἀποδείξεων διεξελέλυθα κατὰ τὴν ἑμαυτοῦ δύναμιν· σοῦ δὲ ὑπολαμβάνοντος ἤττον ἠκριβῶσθαι τὰς γραφάς, ἐπειδὴ προεκθέμενος ἅπαντα τὰ συμβεβηκότα τῷ χαρακτήρι τότε τὰς περὶ αὐτῶν πίστει παρέχομαι, ἀκριβεστέραν δὲ τὴν δήλωσιν τῶν ἰδιωμάτων

τοῦ χαρακτήρος ἔσεσθαι νομίζοντος, εἰ παρὰ μίαν ἐκάστην τῶν προθέσεων τὰς λέξεις τοῦ συγγραφέως παρατιθείην, ὃ οἱ τὰς τέχνας καὶ τὰς εἰσγωγὰς τῶν λόγων πραγματευόμενοι ποιοῦσιν, προελόμενος εἰς μὴδὲν ἐλλείπειν καὶ τοῦτο πεποίηκα, τὸ διδασκαλικὸν σχῆμα λαβὼν ἀντὶ τοῦ ἀποδεικτικοῦ.

790

Ἵνα δὲ εὐπαρακολούητος ὁ λόγος σοι γένηται, προθεῖς κατὰ λέξιν, ὅσα περὶ τοῦ συγγραφέως τυγχάνω προειρηκώς, ἐπιτροχάδην ἀναλήψομαι τῶν προθέσεων ἐκάστην καὶ τὰς ἀποδείξεις παρέξομαι, καθάπερ ἤξιος. ἔπεται δὲ τοῖς περὶ Ἡροδότου γραφεῖσιν τὰ μέλλοντα δηλοῦσθαι. τούτῃ γὰρ Θουκυδίδης τῷ ἀνδρὶ ἐπιβαλὼν καὶ τοῖς ἄλλοις ὣν πρότερον ἐμνήσθη, καὶ συνιδῶν, ὅς ἕκαστος αὐτῶν ἔσχεν ἀρετάς, ἰδιὸν τι γένος χαρακτήρος, οὔτε πεζὸν αὐτοτελὲς οὔτ' ἐμμετρον ἀπηρτισμένως, κοινὸν δὲ τι καὶ μικτὸν ἐξ ἀμφοῖν

^b 15—p. VIII* 16 ex commentationis de Thucydide c. 24 p. 866, 9—870, 5 sublata

1 ἀλικαρνασέως PGD 3 ἀκαίω G 4 χέρειν G. sed talia apographorum vitia non adnotabo 7 τῶν πάντων G 8 ἐνοῖς P ut 14 ἐνήϊ et plerumque ἔδοξε GCD 11 προστόσον P συντεταχθεῖσιν P 12 δὲ δὴ] δὴ PGCD δὲ H. Stephanus 13 τοῦ om G 14 προσειπὼν P sed ω supra scripsit corrector recentior προσέπον D τοῦ βέρωνα PD 15 ἀποδέων P: εἰς supra scr. m. rec. 16 ἑμαυτοῦ G: αὐτοῦ PCD 19 [πίστ]εις cum litura P παρέοχημαι manolt Herwerdenus

1 τοῦ χαρακτήρος glossema existimat Herwerdenus, sed cf. u. *6 sq. ἔπεσθαι C, D 2 παραθέσεων PGCD: corr. cum Reiskio Kruegerus cf. Vlietius stud. cr. p. 33 τοῦ] τοὺς C 6 ποιοῦσι GCD 8 ἐπιδεικτικοῦ PGCD 11 ὅσαπερ τοῦ P 14 ἤξιοι PGCD: corr. Sylburgius 15 γραφεῖσι GCD 16 τοῦτω δὲ δὴ τῷ ἀνδρὶ Θουκυδίδης ἐπιβαλὼν Dionysius l. de Thuc. (Θ littera eum indicabo) 17 ὅ[ν] πρό]τερον cum litura P συνειδῶν P 18 ἰδιὸν ... p. VII* 1 εἰς] ἰδιὸν τινα χαρακτῆρα καὶ παρεωραμένον ἅπασιν πρῶτος εἰς Θ 19 οὐτ' P: οὔτε GCD 20 μικτὸν CD: μικρόν PG

ἐργασάμενος εἰς τὴν ἱστορικὴν πραγματείαν ἐσπού-
 δασεν εἰσαγαγεῖν· ἐπὶ μὲν τῆς ἐκλογῆς τῶν ὀνο-
 μάτων τὴν τροπικὴν καὶ γλωττηματικὴν καὶ ἀπρη-
 χαιωμένην καὶ ξένην λέξιν παραλαμβάνων πολλὰ
 κίς ἀντὶ τῆς κοινῆς καὶ συνήθους τοῖς καθ' ἑαυ-
 τὸν ἀνθρώπους, ἐπὶ δὲ τῶν σχηματισμῶν, ἐν οἷς
 μάλιστα ἐβουλήθη διενεγκεῖν τῶν πρὸ αὐτοῦ, πλεί-
 791 στην εἰσενεγκάμενος πραγματείαν, τοτὲ | μὲν λό-
 γον ἔξ ὀνόματος ποιῶν, τοτὲ δὲ εἰς ὄνομα συνά-
 γων τὸν λόγον· καὶ νῦν μὲν τὸ ῥηματικὸν ὀνομα-
 10 τικῶς ἐκφέρων, αὐθις δὲ τοῖνομα ῥῆμα ποιῶν·
 καὶ αὐτῶν γε τούτων ἀναστρέφων τὰς χρήσεις,
 ἵνα τὸ μὲν ὀνοματικὸν (προσηγορικὸν γένεται, τὸ
 δὲ προσηγορικὸν ὀνοματικῶς) λέγεται, καὶ τὰ μὲν
 παθητικά ῥήματα δραστήρια, τὰ δὲ δραστήρια πα-
 15 θητικά· πληθυντικῶν δὲ καὶ ἐνικῶν ἀλλάττων τὰς
 φύσεις καὶ ἀντικατηγορῶν ταῦτα ἀλλήλων, θηλυκά
 τ' ἀρρενικοῖς καὶ ἀρρενικά θηλυκοῖς καὶ οὐδέτερα
 τούτοις συνάπτων, ἔξ ὧν ἡ κατὰ φύσιν ἀκολου-
 θία πλανᾶται· τὰς δὲ (τῶν) ὀνοματικῶν ἢ μετο-
 20 γίας ὁ Λεοντίνος καὶ οἱ περὶ Πύλλον καὶ Λυκίμνιον

*1 οἶαν παρέλαβεν Λέξιν ὁ Θεουκυδίδης ἐν τῇ ἐκλογῇ τῶν ὀνομάτων, οἷον δ' ἐπετήδυνε χαρακτῆρα, καὶ οἷος
 ἐχρήσατο σχηματισμοῖς adnotat P

2 ἀγαγεῖν Θ 4 παραλαμβάνων πολλάκις] προελόμενος Θ 5 τοῖς GC: τῆς PD κατ' αὐτὸν Θ 6 ἐπὶ
 δὲ] ἐπὶ δὲ τῆς συνθέσεως τῶν τ' ἐλαττόνων καὶ τῶν μεζόνων μορίων τὴν ἀνωματικὴν καὶ αὐστηρὰν καὶ στιβαρὰν
 καὶ βεβηκυῖαν καὶ τραχύνουσαν ταῖς τῶν γραμμάτων ἀντιτυπίας τὰς ἀκοὰς ἀντὶ τῆς λιγυρᾶς καὶ μαλακῆς καὶ συνε-
 8 ἐσμένης καὶ μὴδὲν ἐχοῦσης ἀντίτυπον· ἐπὶ δὲ Θ 7 μάλιστα P διενέγκαι Θ αὐτοῦ P αὐτοῦ GCD: corr. Kruegerus
 8 πραγματείαν] σπουδῇ. διετελέσθαι γέ τοι τὸν ἐπτακαίκοις χρόνον τοῦ πολέμου ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἕως τῆς τελευ-
 τῆς τὰς ὀκτὼ βόλλους, ἃς μόνας κατέλιπεν, στρέφων ἄνω καὶ κάτω, καὶ καθ' ἑν ἑκάστον τῶν τῆς φράσεως μορίων
 ῥιπῶν καὶ τορεῶν· καὶ Θ ποτὲ hic et u. 9 C 9 ἐξ' sic P 10 ὀνοματικῶς PGDΘ: ὀνομαστικῶς C? ex-
 13 ἵνα τὸ μὲν ὀνοματικὸν λέγεται PG ἵνα τὸ μὲν ὀνοματικὸν ῥηματικὸν, τὸ δὲ ῥηματικὸν ὀνοματι-
 κὸν λέγεται inprudenti interpolatione CD: orationem mancam ex Θ supplendam esse vidit Reiskius 15 sq. fort. de-
 est ποιῶν 16 ἐναλλάττων Θ Kruegerus ad historiogr. p. 130 17 καὶ ἐγκατηγορῶν Θ 18 τ' PG: τε D τὲ C
 ἀρρενικοῖς G ἀρρενικοῖς P(C?) ἀρρενικοῖς DΘ ἀρρενικά Θ: ἀρρενα PGCD cf. Kruegerus p. 130 19 τούτοις]
 τούτων σὺν P¹ τούτων τισὶν corr. P¹ τούτων τισὶ GCD 20 δὲ τῶν Θ: δὲ PGCD cf. Kruegerus l. s. μετοχικῶν
 ex μετοχῇ corr. C

1 ποτὲ hic et u. 2 Θ 2 πρὸς τὸ σημαίνον ἀπὸ τοῦ σημαίνοντος GCD: πρὸς τὸ σημαίνον PG 5
 ὀνομάτων Θ: νομάτων PGCD cf. Vlietius stud. crit. p. 5 7 εἴροι P omi Θ τῶν σχημάτων] σχήματα Θ delet
 Vlietius l. s. p. 31 8 ἀποστρέφ[αι]ς cum rasura P τοπικῶν PGCDΘ: corr. Kruegerus 9 διαφοραῖς Θ ἐξ-
 10 ἡλλαγμένα τῶν συνήθων καὶ Θ 10 φαντασίας PGΘ: φαντασίαν CD ὅποσα τε γίνεταί Θ: ἀποστρέγειν ἢ τὰ
 PGCD ἀπὸ μέρους ἢ τὰ cod. Par. 1736, corr. Reiskius 11 σώματα PGDΘ: τὰ σώματα C 12 τε καὶ νομά-
 των omi Θ cf. adnot. et Sadaeus quaest. crit. p. 211 14 μακροῦ] πολλοῦ Θ κομίζονται] expectes verbum quale
 est διασπῶσι 16 εἴροι δ' ἄν P 18 καὶ παρομοιώσεις omi Θ sed cf. p. XIV *13 et Sadaeus l. s. p. 211 sq. 19
 ἐπλεόνασεν G 20 λυκίμνιον G

καὶ πολλοὶ ἄλλοι τῶν κατ' αὐτὸν ἀκμασάντων. ἐκδηλώτατα δὲ αὐτοῦ καὶ χαρακτηριστικώτατά ἐστι τό τε πειράσθαι δι' ἐλαχίστων ὀνομάτων πλείστα 793 σημαίνειν | πράγματα καὶ πολλὰ συντιθέναι νοήματα εἰς ἓν καὶ (τὸ) ἔτι προσδεχόμενον τι τὸν ἀκροατὴν ἀκούσεσθαι καταλείπειν, ὅφ' ὧν ἀσαφὲς γίνεται τὸ βραχὺ. ἵνα δὲ συνελών εἴπω, τέσσαρα μὲν ἐστὶν ὥσπερ ὄργανα τῆς Θουκυδίδου λέξεως, τὸ ποιητικὸν τῶν ὀνομάτων, τὸ πολυειδὲς τῶν σχημάτων, τὸ τραχὺ τῆς ἀρμονίας, τὸ τάχος τῆς 794 σημασίας· χρώματα δὲ αὐτῆς τὸ τε στριφνὸν καὶ τὸ πικρὸν καὶ τὸ πυκνὸν καὶ τὸ αὐστηρὸν καὶ τὸ ἐμβριθὲς καὶ τὸ δεινὸν καὶ φοβερόν, ὑπὲρ ἅπαντα δὲ αὐτοῦ ταῦτα τὸ παθητικόν. τοιοῦτοσί μὲν δὴ τίς ἐστὶν ὁ Θουκυδίδης κατὰ τὸν τῆς λέξεως χα- 795 ρακτήρα, ὃ παρὰ τοὺς ἄλλους διηγέκεν.

III Γλωσσηματικά μὲν οὖν καὶ ἀπρηχαιωμένα καὶ δυσείκαστα τοῖς πολλοῖς ἐστὶ τό τε ἀκραιφνές 794 καὶ ὁ ἐπιλογισμὸς καὶ ἡ περιωπή καὶ ἡ ἀνακωχή καὶ τὰ ὅμοια τούτοις. ποιητικά δὲ ἡ 795

τε κωλύμη καὶ ἡ πρέσβευσις καὶ ἡ καταβολή καὶ ἡ ἀχθηδών καὶ ἡ δικαίωσις καὶ τὰ παρα-
πλήσια.

ἡ δ' ἐν τοῖς σχηματισμοῖς καινότης τε καὶ πο-
λυτροπία καὶ ἡ ἐξαλλαγή τῆς συνήθους χρήσεως,
ἐν ἡ ἡ μάλιστα διαφέρειν αὐτὸν ἡγούμεθα τῶν ἄλ-
λων, ἐπὶ τούτων γίγνεται τῶν ἔργων φανερά·

ὅταν μὲν οὖν μίαν λέξιν εἴτε ὀνομαστικὴν εἴτε IV
ῥηματικὴν ἐν πλείοσιν ὀνόμασιν ἢ ῥήμασιν ἐκφέρῃ

περιφράζων τὴν αὐτὴν νόησιν, τοιαύτην ποιεῖ τὴν
λέξιν· "ἦν γὰρ ὁ Θεμιστοκλῆς βεβαιότατα δὴ φύ-
σεως ἰσχὺν δηλώσας καὶ διαφερόντως τι ἐς αὐτὸ
μᾶλλον ἑτέρου ἄξιος θαυμάσαι". καὶ μὴν ἐν τῷ
ἐπιταφίῳ γέγραπεν· "οὐδ' αὖ κατὰ πενίαν, ἔχων

δέ τι ἀγαθὸν δρᾶσαι τὴν πόλιν, ἀειώματος ἀφα-
νεῖα κεκώλυται". καὶ γὰρ ἐν | τούτοις τὸ σύντομον 795

ποιεῖ τὸν λόγον τοιοῦτον, ὡς ἐπὶ τοῦ Λακεδαιμο-
νίου Βρασίδα τέθεικεν, ὅτε μαχόμενος περὶ Πύ-
λον ἀπὸ τῆς νεῦς τραυματίας γενόμενος ἐξέπε-
σεν· "πεσόντος δὲ αὐτοῦ" φησὶν "εἰς τὴν παρ-

^a 8 ὄργανα δ 11 χρώματα ἡ

^b 4 ἐπὶ ποίων ἔργων ἡ ἐν τοῖς σχηματισμοῖς αὐτοῦ φαίνεται καινότης

^a 18 ἀκραιφνής Thuc. i 19 extr. i 52 19 ἐπιλογισμὸς vide adnot. περιωπή Thuc. iv 87 20 ἀνακωχή
Thuc. i 40. 66 iii 4 iv 38. 117 v 25. 26. 32 viii 87

^b 1 κωλύμη i 92 iv 27. 63 καταβολή i 73 viii 85. 87 2 ἀχθηδών ii 37 iv 40 δικαίωσις i 141 iii 82
iv 86 v 17 viii 66 11 Thuc. i 138 14 ii 37 20 iv 12

2 ἐκδηλώτατα P χαρακτηριστικώτατα PGΘ: χαρακτηριστικώτατα CD ἐστὶ τό τε πειράσθαι P, GΘ: ἐστὶ πε-
πειράσθαι D, cod. Par. 1736 ut ante Reiskium edebatur πέπειράσθαι C 4 καὶ πολλὰ συντιθέναι νοήματα PGΘ:
om CD 5 εἰς ἓν ex Θ Reiskius: εἰς ἃ PGCD καὶ τὸ ἔτι καὶ ἔτι PGCDΘ 6 ἀκούσεσθαι CDΘ: ἀκούεσθαι PG
καταλείπειν PGΘ: καταλείπει CD καταλείπειν Reiskius et Vlietius stud. cr. p. 82 ὅφ' ὧν P 7 γίγνεται D
τέτταρα Θ 8 ἐστὶν om C 10 τῆς σημασίας τῶν σχημάτων Θ corruptum ex τῶν σημασιῶν 11 στριφνὸν
PDΘ: στριφνὸν GC 12 τὸ ante πικρὸν om C τὸ πυκνὸν (sed πικρὸν P!) καὶ τὸ πικρὸν ordine inuerso Θ καὶ
τὸ πυκνὸν Reiskio suasore expunxit Herwerdenus 13 καὶ τὸ φοβερόν Θ 14 αὐτοῦ om Θ τοιοῦτος Θ 15
ἐστὶν om G et Herwerdeno teste C 16 διηγέκε GCD 19 ἐπιλογισμὸς PCD παραλογισμὸς G περιλογισμὸς inde
a R. Stephano edebatur. vox corrupta, fuit fort. ἐπηλύτης

1 πρεσβὺς εἰς P πρέσβευσις GCD: πρεσβευσία Sylburgius uolgauerat damnatum a Lobeckio ad Phryn. p. 532
καταβολή PGCD: Sylburgio auctore corr. Kruegerus 4 τε] δὲ P 7 γίγνεται GCD 8 ὀνομαστικὴν edebatur
ante Kruegerum 9 ἐμπλείοσιν P: ἐν deiecit Herwerdenus 11 ὁ om G 12 τι ἐς αὐτὸ G τίς σου το P:
τίς αὐτὸν D τι αὐτὸν C 13 θαυμάσαι P 16 τὸ σύντομον τὸ σημαίνόμενον PGCD σχηματίζων ὄνομα conie-
cerat Kruegerus 17 τοιοῦτον PG: om CD 18 τέθηκεν P 19 νεῦς P ἐξέπεσε GC 20 πεσόντος δὲ
καὶ πεσόντος Thuc.

ή καταβολή
και τα παρ-

5- και πο-
5- ους χόρσους
5- εθα των άλ-
5- φανερά:

ματικήν είτε IV

ιασιν εκφέρη
την ποιεί την

φύ- φή δὲ αὐτό
5- τι δὲ αὐτό
5- μὴν ἐν τῷ

πενίαν, ἔχων
ματος ζῶτα φ-

τά σύντομον 795

Λακεδαιμο-

ος περί Πύ-

μενος ἐξέπε-

ς τὴν παρ-

20 ἀνακωχή

141 in 82

GO: ἐστὶ πε-

ποιήματα PGΘ:

ἀκούεσθαι PG

γίνεται D

11 στριφνόν

inverso Θ και

ὑπότος Θ 15

πρότιμος inde

Phryn. p. 532

τυχὴν edebatur

αὐτοῦ σου το P:

ὄνομα conie-

πεσόντος δέ]

1 παρὲλθον GCD 2 τοῦ τὸ GCD 3 τοῦτ'... 4 μάλλον τὸ CD ceteris omittis τὸς δὲ τὴν μετέπειτα
μάλλον καὶ μὴ ἐν πόρῳ κατακημιένους Thuc. 4 et 5 κατακημιένους P: 6 παρὲλθον GCD 8 ἐπαλάττη sine 1 P
9 ἐνικα GCD: 9 καὶ P: 10 et τῷ 11 αὐτὸν PCD αὐτὸ G: corr. Knaegrens δὲ οὐδὲ G τῷ
τὸ μὲν G: 12 τῶν ἀθηναιῶν GCD 13 ἀθηναιοὶ δεστ Thucydidi nec Dionysio necessarium erat 14 βουδ-
GCD 15 τῶν ἀθηναιῶν D 16 ἐς CD 17 ἀθηναιοὶ sic P οὐκ ἐξηγήσαν Thuc. 18 τὸ ἐξηγήσαν Thuc. post
μενὼν] ἐξηγήσαν τὸν πλοῦ Thuc. 19 οὐκαὶ μετέπειτα sic P οὐκ ἐξηγήσαν Thuc. 20 τὸ ἐξηγήσαν Thuc. post
θεοσάου uerba ἐν οἷς δὲ τὰς (sic) πτωχεύωντων ex u. 22 male praeterita delent C: 23 πεποίηκε CD 19
τοῦ] καὶ τὸ CD τοῖνδε PG: τοῖνδε τὴ CD 23 τῶν αὐτὴ οὐκ ἀντιγράφου Laurentiano Herwerdenus inseruit

23 ibidem 10 Thuc. vi 78 14 iv 10 20 et v 2 in 35
28 uide annotationem 10 ὅλως Thuc. i 78 11 τὸ βουδόμενον Thuc. i 90 vii 49 τὸ βουδόμενον uide
annotationem 13 Thuc. vi 24 16 iv 78

ἀθηναιοὶ συνήλασαν, παρὲλθον δὲ τὸ ἐνι-
αὐτὸν δὲ οὐκ ἀντιγράφου Laurentiano Herwerdenus inseruit
θεοσάου uerba ἐν οἷς δὲ τὰς (sic) πτωχεύωντων ex u. 22 male praeterita delent C: 23 πεποίηκε CD 19
τοῦ] καὶ τὸ CD τοῖνδε PG: τοῖνδε τὴ CD 23 τῶν αὐτὴ οὐκ ἀντιγράφου Laurentiano Herwerdenus inseruit

23 ibidem 10 Thuc. vi 78 14 iv 10 20 et v 2 in 35
28 uide annotationem 10 ὅλως Thuc. i 78 11 τὸ βουδόμενον Thuc. i 90 vii 49 τὸ βουδόμενον uide
annotationem 13 Thuc. vi 24 16 iv 78

800 πτομένων | τούτοις ἄρθρων ἐξαλλάττει τοῦ συνή-
θους, οὕτως σχηματίζει [τῇ φράσει]. "σφροσύ-
νην γὰρ λαβοῦσαι αἱ πόλεις καὶ ἄδειαν τῶν πρᾶ-
σομένων ἐχώρησαν ἐπὶ τὴν ἀντικρυς ἐλευθερίαν,
τῆς ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων ὑποῦλου εὐνομίας οὐ προ-
τιμήσαντες". οἱ μὲν γὰρ ἀκολούθως τῇ κοινῇ συν-
ηθείᾳ σχηματίζοντες τὴν φράσιν τῷ τε θηλυκῷ
γένει τῆς προσηγορίας τὸ θηλυκὸν ἂν ἐξεύξαν
μόριον, καὶ τὴν πτώσιν [τῆς μετοχῆς] τὴν αἰτια-
τικὴν (ἂν) ἀντὶ τῆς γενικῆς ἔταξαν τὸν τρόπον
τόνδε. "σφροσύνην γὰρ λαβοῦσαι αἱ πόλεις καὶ
ἄδειαν τῶν πρᾶσομένων ἐχώρησαν ἐπὶ τὴν ἀν-
τικρυς ἐλευθερίαν, τὴν ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων ὑπου-
λον εὐνομίαν οὐ προτιμήσασαι". οἱ δὲ τὰ ἄρρε-
νικά τοις θηλυκοῖς συντάττοντες, ὥσπερ οὗτος
πεποίηκεν, (καὶ) τὰς γενικάς ἀντὶ τῶν αἰτιατικῶν
πτώσεων παραλαμβάνοντες σολοικίζειν ἂν ὕφ' ἡ-
μῶν λέγοιντο. καὶ ἐτι τὰ τοιαῦτα. "καὶ μὴ τῷ
801 πλήθει αὐτῶν καταπλεγέντες" οὐ γὰρ ἐπὶ τῆς
δοτικῆς πτώσεως ἐσχηματίσθαι τὴν λέξιν ἤρμο-
20 τεν, ἀλλ' ἐπὶ τῆς αἰτιατικῆς. "καὶ μὴ τὸ πλῆθος
τῶν πολεμίων καταπλεγέντες", οὐδὲ γὰρ "τῇ
παρὰ τῶν θεῶν ὀργῇ φοβεῖσθαι" λέγοιτ' ἂν τις,
ἀλλὰ "τὴν τῶν θεῶν ὀργήν".

Ἡ δὲ παρὰ τοὺς χρόνους τῶν ῥημάτων ἐκβε- XII
βηκυῖα τὸ κατάλληλον φράσις τοιαύτη τίς ἐστι.
"καίτοι εἰ ῥαθυμίᾳ μᾶλλον ἢ πόνων μελέτῃ, καὶ
μὴ μετὰ νόμων τὸ πλεον ἢ τρόπων ἀνδρείας ἐθέ-
λομεν κινδυνεύειν, περιγίνεται ἡμῖν τοῖς τε μέλ-
λουσιν ἀλγεινοῖς μὴ προκάνειν καὶ ἐς αὐτὰ ἐλ-
θοῦσι μὴ ἀτολμοτέροις τῶν αἰ μοχθούτων φαί-
νεσθαι". ἐνταῦθα γὰρ τὸ μὲν ἐθέλομεν ῥῆμα
τοῦ μέλλοντος ἐστὶ χρόνου δηλωτικόν, τὸ δὲ πε-
ριγίνεται τοῦ παρόντος. ἀκόλουθον δ' ἂν ἦν,
εἰ συνέζευξεν τῷ ἐθέλομεν τὸ περιέσται. * *
"τοῦ τε γὰρ χωρίου τὸ δυσέμβατον ἡμέτερον νο-
μίζω, ὃ μενόντων μὲν ἡμῶν σύμμαχον γίνεται.
ὑποχωρήσας δὲ καίπερ χαλεπὸν ὄν εὐπορον
ἔσται". τὸ μὲν γὰρ | γίνεται τοῦ παρόντος 802
ἐστὶ, τὸ δὲ ἔσται τοῦ μέλλοντος χρόνου δηλωτι-
κόν. γέγονεν δὲ καὶ παρὰ τὰς πτώσεις σχηματι-
σμός ἀκατάλληλος. ἐπὶ μὲν γὰρ τῆς γενικῆς πτώ-
σεως ἐξενήνοχεν τὸ τε μετοχικὸν ὄνομα τὸ με-
νόντων καὶ (τὸ) ἀντονοματικόν τὸ ἡμῶν, ἐπὶ
δὲ τῆς δοτικῆς τὸ ὑποχωρήσασιν. οἰκειότερον
δ' ἦν καὶ τοῦτο κατὰ τὴν αὐτὴν ἐξενήγχα πτώσιν.

Ὅταν δὲ πρὸς τὸ σημαῖνον ἀπὸ τοῦ σημαينو- XIII
μένου πράγματος τὴν ἀποστροφὴν ποιῆται ἡ πρὸς

α5-β γενικὴ ἀντὶ αἰτιατικῆς 16 σημείωσαι περὶ τῆς τιθεμένης γενικῆς ἀντὶ τῆς αἰτιατικῆς

α2 Thuc. viii 64 extr. 18 iv 10

β3 Thuc. ii 39 extr. 12 iv 10

2 ὄντως P οὕτως G: οὕτω CD σχηματίζων G τῇ φράσει P, G: τὴν φράσιν CD, delevi glossema 5
τὴν (τῆς unus cod. B) ἀπὸ (sic B: ὑπὸ ceteri) τῶν Ἀθηναίων ὑπουλον αὐτονομίαν Thuc. 7 τῷ τε G: τὸ τε PCD
θηλυκῷ... 8 τὸ om CD 8 ἂν ἐξεύξαν Herwerdenus: ἀντέζευξαν PGCD ἀντέταξαν cod. Par. 1733 9 μόριον]
μετοχικὸν Herwerdenus καὶ τὴν] καὶ edebatur τῆς μετοχῆς glossema uocis μόριον falso loco irrepit 10 ἂν
restituit Herwerdenus 14 οἱ δὲ] εἰ δὲ H. Stephanus ἀρσενικά edebatur inde a R. Stephano 15 συνέταττον PCD
συνέταττεν G 16 πεποίηκε GCD καὶ inserui 17 παραλαμβάνοντες, σολοικίζειν... λέγοιτο καὶ inde ab Aldi exem-
plo distinguebant, recte iam H. Stephanus 18 λέγοιντο: PG: λέγοιτο CD 20 ἐσχηματίσθαι P 23 λέγοι τῶν P

1 ἐκβεβηκυῖα P 3 εἰ] ἡ G 4 μετὰ] κατὰ G, πλέον etiam Thucydidis codd. CG πλείον ceteri 5 περιγι-
νεται... 6 προκάνειν om CD 6 ἐς αὐτὰ ἐλθοῦσι P 7 ἀτολμοτέρους libri Thucydidis praeter corr FG 9 ἐστὶ
PD post χρόνου C περιγίνεται C 10 δάν P 11 συνέζευξε GCD τὸ ἐθέλομεν τῷ C 12 ante τοῦ inter-
cidisse transitus formulam Herwerdenus uidit τε om G νομίζω sic P 14 ὄν P. 17 γέγονε GCD πτώσεις
PG: πτώσεις ὁ CD 19 ἐξενήνοχε GCD τὸ μὲν ὄντων P 20 καὶ τὸ CD: καὶ PG ἀντονοματικὸν P ἀντω-
νοματικόν G: ἀντωνομικόν CD 23 σημαῖνον CD: σημαίνόμενον P, G fort. σημαῖνον ὄνομα

τὸ σημαινόμενον ἀπὸ τοῦ σημαίνοντος, οὕτως σχηματίζει τὸν λόγον· "τῶν δὲ Συρακοσίων ὁ δῆμος ἐν πολλῇ πρὸς ἀλλήλους ἔριδι ἦσαν": προ-
 θείς γὰρ ἐνικὸν ὄνομα τὸν δῆμον ἀπέστρεψεν
 ἀπὸ τοῦτου τὸν λόγον ἐπὶ τὸ σημαινόμενον πράγ-
 μα πληθυντικὸν ὑπάρχον, τοὺς Συρακοσίους, καὶ
 αὐθις· "Λεοντῖνοι γὰρ ἀπελθόντων Ἀθηναίων ἐκ
 803 Σικελίας μετὰ τὴν σύμβασιν πολίτας τε | ἐπεγρά-
 ψαντο πολλοὺς καὶ ὁ δῆμος ἐπενόει τὴν γῆν ἀνα-
 δάσασθαι": ἀπὸ γὰρ τοῦ πληθυντικοῦ ὀνόματος
 τοῦ Λεοντῖνοι ἀπέστρεψεν τὸν λόγον ἐπὶ τὸ
 ἐνικὸν ὄνομα τὸν δῆμον.

XIV Πρόσωπα δὲ παρ' αὐτῷ τὰ πράγματα γίνεται, καθάπερ ἐν τῇ Κορινθίων πρὸς Λακεδαιμονίους δη-
 15 μηγορίᾳ γέγονεν· ἀξίῳ γὰρ ὁ Κορίνθιος τοὺς προεστηκότας τῆς Πελοποννήσου φυλάττειν αὐ-
 τῆς τὸ ἀξίωμα πρὸς τὰς ἔξω πόλεις, οἷον παρὰ
 τῶν πατέρων παρέλαβον, ταῦτα λέγει· "πρὸς τὰδε
 βουλευέσθε εὐ, καὶ τὴν Πελοπόννησον πειράσθε
 20 μὴ ἐλάσσον' ἐξηγεῖσθαι ἢ οἱ πατέρες ὑμῖν παρέ-
 δωσαν": τὸ γὰρ ἐξηγεῖσθαι νῦν τέθεικεν ἐπὶ
 τοῦ προάγειν ἔξω τὴν Πελοπόννησον ἡγουμένους
 αὐτῆς· τοῦτο δὲ τῇ χώρᾳ μὲν ἀδύνατον ἦν συμ-
 βῆναι, τῇ δὲ δόξῃ καὶ τοῖς πράγμασιν τοῖς περὶ
 25 αὐτὴν ὑπάρχουσιν δυνατόν, καὶ βούλεται τοῦτο
 δηλοῦν.

Πράγματα δὲ ἀντὶ σωμάτων τὰ τοιαῦτα ὑπ' αὐτοῦ γίνεται· λέγεται δὲ ὑπὸ τοῦ Κορινθίων
 πρεσβευτοῦ πρὸς Λακεδαιμονίους συγκρίνοντος
 τὰ τε Ἀθηναίων καὶ (τὰ) Λακεδαιμονίων· "οἱ | μὲν 804
 γε νεωτεροποιοὶ καὶ ἐπινοῆσαι ὁρεῖς καὶ ἐπιτελέσαι
 ἔργῳ ὃ ἂν γινώσιν· ὑμεῖς δὲ τὰ ὑπάρχοντά τε
 σφύζειν καὶ ἐπιγινώσκειν μὴδὲν καὶ ἔργῳ οὐδὲ τὰ
 ἀναγκαῖα ἐξικέσθαι": μέχρι μὲν οὖν τούτων τὸ
 σχῆμα τῆς λέξεως σφύζει τὴν ἀκολουθίαν, ὡς ἐπὶ
 10 προσώπων ἀμφοτέρων κείμενον. ἔπειτα ἀποστρέ-
 φεται κατὰ θάτερον τῶν μερῶν ὁ λόγος, καὶ ἀντὶ
 σωμάτων πρᾶγμα γίνεται (τὸ) περὶ τοὺς Λακεδαι-
 μονίους, ὅταν φῇ· "αὐθις δὲ οἱ μὲν καὶ παρὰ δύ-
 ναιμι τολμηταὶ καὶ παρὰ γνώμην κινδυνεύονται καὶ
 15 ἐν τοῖς δεινοῖς εὐέλπιδες" τὸ δὲ ὑμέτερον τῆς τε
 δυνάμεως ἐνδεὰ πράξει τῆς τε γνώμης μὴδὲ τοῖς
 βεβαίοις πιστεῦσαι": τὸ γὰρ ὑμέτερον ἀντὶ τοῦ
 ὑμεῖς παρὲλθῃται, πρᾶγμα ὑπάρχον ἀντὶ σώ-
 ματος.

Ἐν δὲ τοῖς ἐνθυμήμασιν τε καὶ νοήμασιν αἱ XV
 μεταξὺ παρεμππτώσεις πολλαὶ γινόμεναι καὶ μόλις
 ἐπὶ τὸ τέλος ἀφικνούμεναι, δι' ἃς ἡ φράσις δυσ-
 παρακολούητος γίνεται, πλείσται μὲν εἰσιν καθ'
 805 ὅλην τὴν ἱστορίαν· | ἀρκέσουσι δὲ ἐκ τοῦ προσι-
 μίου δύο ληφθεῖσαι μόναι, ἡ τε δηλοῦσα τὴν ἀσθέ-
 νειαν τῶν ἀρχαίων τῆς Ἑλλάδος πραγμάτων καὶ
 τὰς αἰτίας ἀποδιδοῦσα· "τῆς γὰρ ἐμπορίας οὐκ

* 2 Thuc. VI 35 in. 7 v 4 in. 19 i 71
 b4 et 13 Thuc. I 70 27 i 2

1 οὕτω GC 2 σχηματίζει P 3 συρακοσίων C 4 σφακοσίων G 5 προσθεῖς sed corr. C¹ 6 ἀπέστρεψεν PG
 7 τοὺς] τὸ CD 8 συρακοσίους GC 9 ἐπεγράψαντο G 10 τὴν γῆν ἐπενόει Thuc. 11 ἀπέστρεψε CD ἀπέστρεψαν G
 12 ὄνομα deleuit Herwerdenus 13 hiatum Kruegerus detexit. intercedunt quibus Dionysius quae p. VII b3-10 pro-
 posuit ex ordine tractauerat 14 γέγονεν suspectum 15 τοῦτο G 16 πρὸς δὲ P 17 βουλευέσθαι PGD
 18 πειράσθαι G, D 19 ἐλάσσον' ἐλάσσον P, G 20 ἔλαττον CD ἐλάσσω Thuc. correxit etiam Sadacius quae p. 157
 21 ἡμῖν G 22 τέθεικεν P 23 ἔξω om G 24 αὐτῆς om G¹ 25 πράγμασι et 26 ὑπάρχουσι GCD 27 δηλοῦν D
 28 κορινθίων PG: κορινθίου CD 29 τὰ inserui 30 γε νεωτεροποιοὶ PG 31 ἂν γινώσιν GCD: ἂν γινώσκων P 32 σφύ-
 ζειν sine iota P ut solet 33 ἔπειτα (δ') Herwerdenus 34 ἀντὶ ἀντὶ τῶν PGCD 35 γίνεται τὸ] γίνεται PGCD
 36 γίνεται τὰ Herwerdenus 37 παρὰ ante γνώμην om G 38 ἐν etiam Thucydides libri CE ἐπὶ ceteri 39 ἐνδεὰ
 40 πράξει CD: ἐνδεᾶ ἀπάρχει P ἐνδεὰ πράξει G 41 πιστεῦσαι PG: πιστεύσαι τῶν δὲ δεινῶν μὴδέποτε οἰεσθαι ἀπο-
 λυθήσεσθαι CD interpolata ex p. XIV b5 τοῦ om D 42 ὑπάρχων P ἀντὶ ἀντὶ τοῦ PGCD 43 σώματος] ὀνόματος G
 44 ἐνθυμήμασι GCD 45 πλείστα PGCD: corr. Kruegerus 46 εἰσι CD 47 καθόλην PD 48 τῆς μὲν γὰρ G 49 οὐκ οὐση D

οὔσης, οὐδὲ ἐπιμιγνύντες ἀδελῶς ἀλλήλοις οὐκ
κατὰ γῆν οὔτε διὰ θαλάσσης, νεμόμενοι τε τὰ
αὐτῶν ἕκαστοι ὅσον ἀποζῆν καὶ περιουσίαν χρη-
μάτων οὐκ ἔχοντες, οὔτε γῆν φυτεύοντες, ἀδελον
ὄν ποτε τις ἐπελθὼν καὶ ἅμ' ἀτειχίστων ὄντων
ἄλλος ἀφαιρήσεται· τῆς τε ἀναγκαίου τροφῆς
πανταχοῦ ἂν ὁμοίως ἐπικρατήσῃν οἰόμενοι οὐ
χαλεπῶς ἀνίσταντο" ((εἰ γὰρ τὸ οὐ χαλεπῶς
ἀνίσταντο) προσέθηκεν τῇ πρώτῃ περιόδῳ καὶ
ἐσχημάτισεν οὕτως· "τῆς γὰρ ἐμπορίας οὐκ οὐ-
σης, οὐδ' ἐπιμιγνύντες ἀδελῶς ἀλλήλοις οὔτε κατὰ
γῆν (οὔτε κατὰ θάλασσαν), νεμόμενοι δὲ τὰ ἑαυ-
τῶν ἕκαστοι ὅσον ἀποζῆν οὐ χαλεπῶς ἀνίσταντο",
φανερωτέραν ἂν ἐποίει τὴν διάνοιαν· τῇ δὲ παρ-
εμβολῇ τῶν μεταξὺ πραγμάτων πολλῶν ὄντων
ἀσαφὴ καὶ δυσπαρακολούθητον πεποίηκεν), καὶ ἡ
806 περὶ τῆς Εὐρυσθέως στρατείας (τῆς) ἐπὶ τὴν Ἀτ-
τικὴν ἦδε· "Εὐρυσθέως ἐν τῇ Ἀττικῇ ὑπὸ Ἡρα-
κλείδων ἀποθανόντος, Ἀτρείως δὲ μητρὸς ἀδελ-
φοῦ ὄντος αὐτῷ, καὶ ἐπιστρέψαντος Εὐρυσθέως, 20
ὅτ' ἐστράτευε, Μυκῆνας τε καὶ τὴν ἀρχὴν κατὰ
τὸ οἰκεῖον Ἀτρεῖ· τυγχάνειν δὲ αὐτὸν φεύγοντα
τὸν πατέρα διὰ τὸν Χρυσίππου θάνατον· καὶ ὡς

οὐκέτι ἀνεχώρησεν Εὐρυσθεύς, βουλομένων καὶ
τῶν Μυκηναίων φόβῳ τῶν Ἡρακλείδων, καὶ ἅμα
δυνατὸν δοκοῦντα εἶναι καὶ τὸ πλῆθος τεθεραπευ-
κότα τῶν Μυκηναίων τε καὶ ὅσων Εὐρυσθεύς ἤρ-
χεν τὴν βασιλείαν Ἀτρεῖα παραλαβεῖν".

Ἐν οἷς δὲ σκολιὰ καὶ πολὺπλοκος καὶ δυσεξέ-
λικτος ἡ τῶν ἐνθυμημάτων κατασκευὴ γίνεται,
τοῦτον τὸν τρόπον ἔχει παρ' αὐτῷ· κεῖται δὲ ἐν
τῷ ἐπιταφίῳ ἡ λέξις· "τὴν δὲ τῶν ἐναντιῶν τιμω-
ρίαν ποθεινότεραν αὐτῶν λαβόντες καὶ κινδύνων
ἅμα τόνδε κάλλιστον νομίσαντες ἐβουλήθησαν
τοὺς μὲν τιμωρεῖσθαι, τῶν δ' ἐφίεσθαι, ἐλπίδι μὲν
τὸ ἀφανὲς τοῦ κατορθώσῃν ἐπιτρέψαντες, 807
δὲ περὶ τοῦ ἤδη ὀρωμένου σφίσιν αὐτοῖς ἀξιού-
ντες πεποιθέναι· ἐν τῷ ἀμύνεσθαι παθεῖν μᾶλλον
ἡγησάμενοι ἢ ἐνδόντες σφῆζεσθαι τὸ μὲν αἰσχρὸν
τοῦ λόγου ἔφυγον, τὸ δ' ἔργον τῷ σώματι ὑπέ-
μειναν, καὶ δι' ἐλαχίστου καιροῦ τύχης ἅμα ἀκμῇ
τῆς δόξης μᾶλλον ἢ τοῦ δέους ἀπηλλάγησαν".
τοιαῦτά ἐστι καὶ τὰ περὶ Θεμιστοκλέους εἰρημένα
ὑπὸ τοῦ συγγραφέως ἐν τῇ πρώτῃ βύβλῳ· "ἦν γὰρ
ὁ Θεμιστοκλῆς βεβαίωτατα δὴ φύσεως ἰσχύον δη-
λῶσας καὶ διαφερόντως τι ἐς αὐτὸ μᾶλλον ἐτέρου

* 18 Thuc. I 9

b 9 Thuc. II 42 21 i 138

1 et 11 ἐπιμιγνύντες C οὔτε κατὰ γῆν om CD, in Par. 1733 suppluit m. posterior 3 αὐτῶν P, GD 4 οὐδὲ
Thuc. 5 ὃν ποτὲ P: ὃν ὁπότε GCD cum Thuc. ἅμα τειχίστων P ἅμα ἀτειχίστων GCD ἀτειχίστων ἅμα ex Thuc.
inde ab Aldo edebant 6 τε PGCD: τε καθ' ἡμέραν ex Thuc. inde ab Aldo uolgabat 7 ἂν ὁμοίως (ὁμοίως
P) ὡς (om CD) ἐπικρατήσῃν οἰόμενοι PGCD: ἂν ἡγοῦμενοι ἐπικρατεῖν ex Thuc. exempla edita 8 ἀνίσταντο PGCD
ut in libro de comp. verb. p. 165, 3: ἀπανίσταντο ex Thuc. exempla edita hic et infra u. 13 εἰ... 9 ἀνίσταντο
suppleui 9 προσέθηκεν προσεθέην PGCD 10 σχηματισθέν PGCD οὕτω G 12 οὔτε κατὰ θάλατταν G:
om PCD οὔτε διὰ θαλάσσης ex Thuc. Kruegerus δέ] τε G ut Thuc. 14 ἐποίησεν rasurae uestigio supra η relicto P
16 πεποίηκε GCD 17 εὐρύσθεω P ut u. 18 et 20 στρατιάς PG²CD στρατίας G¹: corr. H. Stephanus τῆς
ante ἐπὶ restitui cum Herwerdeno 18 ἦδε] ἦδὲ P, D τοῦ δὲ G ἐν PGD: μὲν ἐν C cum Thuc. ἐν μὲν H. Ste-
phanus 19 ἀποθανόντος ὑπὸ Ἡρακλείδων C¹ 20 ἐπιστρέψαντος ut u. b 13 ἐπιστρέψαντες G 21 μυκῆνας C
22 τυγχάνει G
2 μυκηναίων PC item 4 C 4 τε om G ὅσων CD: ὡσάν P, G ἤρχε GCD 10 ποθεινότεραν P αὐ-
τῶν C 11 τὸν δὲ PG νομίσαντες P 12 τοῖς μετ' αὐτοῦ τοῖς Thuc. τιμωρήσασθαι sed in marg γρ τι-
μωρεῖσθαι C δὲ CD ἐφίεσθαι P ἀφίεσθαι Herwerdenus 13 ἀσαφὲς G¹ 14 ὀρωμένου φησὶν P, G 15
ἐν τῷ ἀμύνεσθαι] καὶ ἐν αὐτῷ τὸ ἀμύνεσθαι καὶ Thuc. post πεποιθέναι puto καὶ intercidisse 16 ἡ PGCD cum
Aldo: ἡ τὸ Thuc. ἡ τῷ ex uulgata Thuc. lectione (cod. CG¹) inde a R. Stephano edebatur 21 ὑπὸ τοῦ συγγρα-
φέως PG: om CD βίβλῳ P, GCD 23 ἐς αὐτὸν C

ἄξιος θαυμάσαι. οἰκεία γὰρ ξυνέσει, καὶ οὔτε προ-
μαθῶν εἰς αὐτὴν οὐθέν οὔτ' ἐπιμαθῶν τῶν τε
παραχρημα δι' ἐλαχίστης βουλῆς κράτιστος γνῶ-
μων καὶ τῶν μελλόντων ἐπὶ πλείστον τοῦ γένη-
σομένου ἄριστος εἰκαστής. καὶ ἂ μὲν μετὰ χειρας
ἔχοι, καὶ ἐξηγήσασθαι οἷός τε· ὡν δὲ ἄπειρος εἴη,
κρίναι ἱκανῶς οὐκ ἀπήλλακτο· τό τε ἄμεινον ἢ
808 χεῖρον ἐν τῇ ἀφανεί ἐτι προεώρα. καὶ | τὸ ξύμ-
παν εἰπεῖν. φύσεως μὲν δυνάμει, μελέτης δὲ βρα-
χυτέρι κράτιστος δὴ οὗτος αὐτοσχεδιάζειν τὰ δέ-
οντα ἐγένετο".

XVII Οἱ δὲ μεираκιῶδεις σχηματισμοὶ τῶν ἀντιθέτων
τε καὶ παρομοιώσεων καὶ παρισώσεων, ἐν οἷς οἱ
περὶ τὸν Γοργίαν μάλιστα ἐπλεόνασαν, ἥκιστα τῇ
χαρακτῆρι τούτῳ προσήκοντες. αὐστηρὰν ἔχοντι 13
τὴν ἄνωγην καὶ τοῦ κομποῦ πλείστον ἀφροστηκότι,
τοιούτοί τινές εἰσι παρὰ τῇ συγγραφῇ· "φαίνεται

γὰρ ἡ νῦν Ἑλλάς καλουμένη οὐ πάλαι βεβαίως
οἰκουμένη". καὶ ἐτι δέ· "οἱ μὲν καὶ παρὰ δύνά-
μιν τολμηταὶ καὶ παρὰ γνῶμιν κινδυνευταί· τὸ δ'
ὕμτερον τῆς τε δυνάμειος ἐνδεᾶ πράξει τῆς τε
γνῶμης μηδὲ τοῖς βεβαίοις πιστεῦσαι, τῶν δὲ δει-
νῶν μηδέποτε οἶσθαι ἀπολυθήσεσθαι". καὶ ἐν οἷς
τὰς καταλαβούσας τὴν Ἑλλάδα συμφορὰς διὰ τὰς
στάσεις ἐπεξέρχεται τοιάδε γράφων· "τόλμα μὲν
γὰρ ἀλόγιστος ἀνδρεία φιλέταιρος ἐνομίσθη· μέλ-
10 λησις δὲ προμηθῆς δειλία εὐπρεπής, τὸ δὲ σώ-
φρον πρόσχημα | τοῦ ἀνάνδρου, καὶ τὸ εἰς ἅπαν 809
ξυνετόν ἐπὶ πᾶν ἄργόν". πολλὰ τοιαῦτα τις ἂν
εὖροι δι' ὅλης αὐτοῦ τῆς ἱστορίας λεγόμενα, ἱκανὰ
δὲ καὶ ταῦτα δείγματος ἕνεκα εἰρήσθαι.
ἔχεις, ὦ φίλε Ἀμμαίε, τὰ παρατηρήματα καθ'
ἑκάστον αὐτῶν ἐκ τῆς κοινῆς ἐξητασμένα πραγμα-
τείας, ὡς ἐπεζητεῖς.

^a 17 Thuc. I 2

^b 2 Thuc. I 70 8 III 82

1 θαυμάσαι P 2 εἰς C οὐθέν P: οὐδέν GCD 6 οἷο στεων P ἂν GC¹ εἴη κρίναι ex Thuc.
R. Stephanus: ἐπικρίναι PGD ἐπικρίναι C 7 ἱκανὸς C 8 προεώρα P προεώρα μάλιστα Thuc. καὶ ξύμπαν G
11 ἐγένοντο D 12 ad marginem obelum et σημεῖωδε]ς adponit P 13 παρομοίων PGCD: corr. Herwerdenus
cf. Sadaeus quaest. cr. p. 212 14 περὶ τοῦ Γοργίαν P 15 τούτῳ GCD: τούτου τῷ P προσήκοντες P 16 κόμ-
που P πλείον G

1 Ἑλλάς καλουμένη CD: καλουμένη Ἑλλάς PG 3 κινδυνευταί PG: κινδυνευταὶ καὶ ἐν τοῖς δεινοῖς ἐθέλπιδες
CD ex p. XII b 15 interpolata 4 ἐνδεᾶ P 5 δέ] τε Thuc. 7 Ἑλλάναν G quem errorem procreare potuit in P
terminatio negligentius scripta 8 μὲν γάρ] δὲ G¹ γάρ C auctore Herwerdeno 9 ἀνδρία Thuc. φιλέταιρος D
11 προσ σχημα P τοῦ ἀνάνδρου πρόσχημα Dion. p. 888, 4 cum Thuc. εἰς ἅπαν PG εἰσάπαε CD πρὸς ἅπαν
Thuc. et Dion. 888, 5 12 ξυνετόν PG: συνετόν CD ἐπίπαν PGCD 12 τίς ἂν εὖροι διόλησ P 13 αὐτοῦ
om C ἱκανὰ PG: ἱκανόν CD 14 καὶ om G 15 ἀμμαίε P κα[θ'] cum litura P¹ 17 ἐπεζητεῖς. εὐτυχῶς
ἀμμαίῳ CD. carent epiphonemate PG, in cod. Par. 1733 manus posterior in marg. addidit.

SCHOLIA

C. I p. vi*10 in alterius De antiquis oratoribus uoluminis ea parte quae est de Demosthenis dictione Dionysius de Thucydide dixerat, cuius disputationis nunc extrema tantum seruantur p. 953 sq. cf. 2 p. 957. 49 p. 1074.
^b5 εισαγωγάς ut Σαβίνος σοφιστής γεγονώς ἐπ' Ἀδριανού Καίσαρος ἔγραψεν εισαγωγὴν (rhetoricam) Suida teste.

8 τὸ διδασκαλικὸν σχῆμα λαβὼν ἀντὶ τοῦ ἀποδεικτικοῦ (sic enim scribendum erat cf. u. *15 μετὰ τῶν οἰκείων ἀποδείξεων διεξέληθα): solitum sibi commentandi genus (de quo cf. liber de Thuc. 25 init. p. 870 sq.) huic magistrali opponit, ut alibi cauere se dicit ne τὸ σύνταγμα σχολικὸν μᾶλλον ἢ παραγγελματικὸν euadat (de comp. uerb. 22 p. 151, 5) uel ne εἰς τοὺς σχολικοὺς ἐκβῇ χαρακτήρας ἐκ τῶν ὑπομνηματισμῶν (de Dem. 46 p. 1099, 12). sumpsit autem eam scribendi rationem ab artium scriptoribus, ut ipse u. ^b5 sq. ait: quibus uerbis etiam pluralis numerus τῶν λόγων indicio est Dionysium eos solum tangere qui oratoriae artis praecepta et institutiones scribebant, idem tamen scribendi genus etiam grammaticis usitatum erat, quos una cum rhetoribus Dionysius ipse extrema libelli sententia respicere uidetur, cum observationes sermonis Thucydidei (τὰ παρατηρήματα) singillatim iam examinatas esse dicit 'secundum uulgarem tractandi rationem' (ἐκ τῆς κοινῆς ἐξητασμένην πραγματείαν): id quod Kruegerus ad historiogr. p. 493 miro modo ad ampliorem commentationem Tuberoni inscriptam referendum esse putabat.

II p. vi*18—20 illustrat haec Marcellinus in uita Thucydidis 35 Ζηλωτῆς δὲ γέγονεν ὁ Θουκυδίδης εἰς μὲν τὴν οἰκονομίαν Ὀμήρου, Πινδάρου δ' εἰς τὸ μεγαλοφυῆς καὶ ὑψηλὸν τοῦ χαρακτήρος et 37 μάλιστα δὲ πάντων, ὅπερ εἶπομεν, ἐξήλυσεν Ὀμηρον καὶ τῆς περὶ τὰ δνόματα ἐκλογῆς καὶ τῆς περὶ τὴν σύνθεσιν ἀκριβείας, τῆς τ' ἰσχύος τῆς κατὰ τὴν ἐρμηνείαν καὶ τοῦ κάλλους καὶ τοῦ τάχους.

p. vii*2 sqq. cf. Marcellinus 41 διὰ γοῦν τὸ ὑψηλὸν ὁ Θουκυδίδης καὶ ποιητικαῖς πολλάκις ἐχρήσατο λέξεσι καὶ μεταφοραῖς τισιν.

6 consulto Dionysius observationes de compositione uerborum omisisse uidetur quippe in libro De comp. uerb. 22 p. 162 sqq. tractatas, cf. etiam Sadaeus quaest. crit. p. 145. similia etiam Marcellinus docet 50 τὸ δὲ τῆς συνθέσεως τραχύτης ὅν μεστών καὶ ἐμβριθῆς καὶ ὑπερβατικόν, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀσαφές.

6 ἐπὶ δὲ τῶν σχηματισμῶν κτλ. cf. Marcellinus 56 ποικιλώτατος μὲν ἐν τοῖς τῆς λέξεως σχήμασι, κατὰ δὲ τὴν διάνοιαν τοῦναντίον ἀσχημάτιστος, 51 πολυειδὴς δ' ἐν τοῖς σχήμασι.

^b6 ποιητοῦ τρόπον: cf. Marcellinus 41 περὶ δὲ πάσης τῆς συγγραφῆς ἐτόλμησάν τινες ἀποφύνασθαι, ὅτι αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς συγγραφῆς οὐκ ἔστι ρητορικῆς, ἀλλὰ ποιητικῆς et quae supra ad p. vi*18 adscripsi. Dionysius ipse in epistula ad Pomp. 3 p. 24 ^b4 Thucydidis Herodotique opera ποιήσεις appellat.

12 τε καὶ νοημάτων uerba de Thuc. p. 868, 16 non scripta contra Herwerdeni suspicionem satis tuta sunt eis quae infra c. xv p. xii*20 leguntur. cf. de Thuc. 34 p. 896, 13 ἐνθυμημάτων τε καὶ νοημάτων et 897, 2 νοημάτων τε καὶ ἐνθυμημάτων.

19 sq. cf. Marcellinus 36 ἐξήλωσε δ' ἐπ' ὀλίγον, ὡς φησιν Ἀντυλλος, καὶ τὰς Γοργίου τοῦ Λεοντίνου παραινέσεις καὶ τὰς ἀντιθέσεις τῶν ὀνομάτων εὐδοκμοῦσας κατ' ἐκεῖνο καιροῦ παρὰ τοῖς Ἕλλησι, καὶ μέντοι καὶ Προδίκου τοῦ Κεῖου τὴν ἐπὶ τοῖς ὀνόμασιν ἀκριβολογίαν, id. 51 πολυειδὴς δ' ἐν τοῖς σχήμασι, τὰ πολλὰ καὶ τῶν Γοργίου τοῦ Λεοντίνου μιμούμενος. Philostratus adeo Gorgiam Thucydidis iam senescentis magistrum facit ait, soph. i 9 cf. epist. 73 p. 364, 12 Kays. contra Dionysium et hic et infra c. xvii (cf. de Thuc. 46 p. 929) cauit ne ipsum Gorgiam Thucydidi exemplum fuisse diceret, cf. de Lysia 3 p. 458 sq.

p. vii*2—5 cf. Marcellinus 56 ὀλίγοις ὀνόμασι πολλὰ πράγματα δηλῶν 50 αἱ δὲ βραχύτητες θαυμασται καὶ τῶν λέξεων οἱ νόες πλείονες 53 μέλει δ' αὐτῶν... βραχύτης συντάξεως.

9 sq. ut Marcellinus 51 πολυειδής δ' ἐν τοῖς σχήμασι... ταχὺς ἐν ταῖς σημασίαις, πικρὸς ἐν ταῖς ἀσθηρότησιν.

10 τάχος cf. Marcellini ταχὺς (ad u. 9) et 37 ἐξήλωσεν Ὀμηρον... τῆς τ' ἰσχύος τῆς κατὰ τὴν ἐριμνεῖαν καὶ τοῦ κάλλους καὶ τοῦ τάχους. Dionysius de Thuc. 24 p. 870 διὰ τὸ τάχος τῆς ἀπαγγελίας (cf. de comp. verb. 20 p. 142, 6) ἀσαφὴς ἡ λέξις γίνεται 48 p. 934 ταῦτα γὰρ... προσεῖληψε καὶ τὸ τάχος καὶ τὸ κάλλος καὶ τὸν τόνον καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ τὴν δεινότητα, καὶ πάθους ἐστὶν ἐναγωνίου μεσά 53 p. 944 τὰ τάχη λέγω καὶ τὰς συστοφάς καὶ τοὺς τόνους καὶ τὸ πικρὸν καὶ τὸ στριφνὸν καὶ τὴν ἐξεγείρουσαν τὰ πάθη δεινότητα.

13 ἐμβριθές cf. Marcellinus 50 τὸ δὲ τῆς συνθέσεως τραχύτητος ὃν μεστὸν καὶ ἐμβριθές ἐι δὲ ἐμβριθὲς τὴν φράσιν.

III p. viii*18 ἀκραίφνης Thuc. i 19 μετὰ ἀκραίφνου τῆς εὐμαχίας, ubi scholion δτε εἶχον ἀβλαβὴ τὴν τῶν πάντων συμμαχίαν, glossema servavit Eudemus in Bekkeri anecd. gr. p. 366, 10 ἀκραίφνου: ἀβλαβοὺς οἰονεῖ ἀκροφάνους· κῆρ γὰρ ὁ θάνατος (neglegentius Suidas t. i 1 p. 177, 22 Bernh.). porro Thuc. i 52 ἀκραίφνης cum scholio ἀβλαβεῖς, ἀκρατοφάνεις.

19 ἐπιλογισμός: neque Thucydidia vox ἐπιλογισμός est aut περιλογισμός ut edebatur, neque, si maxime esset, glossematica a quoquam dici potuit, incerta est emendatio. probabiliter scriptum fuit ἐπηλύτης cf. Marcellinus 52 τὰ δὲ (vocabulorum Thucydidiorum) ποιηταὶς μέλει, οἷον τὸ ἐπιλύγει [?] καὶ τὸ ἐπηλύται [i 9 ἐπηλύτην ὄντα] καὶ τὸ ἀνακῶς καὶ τὰ τοιαῦτα. potuit etiam πίσυνος esse cf. scholion v 14 Hesychius Photius (cf. proxima adn.), quod legitur nominatio plurali II 89 v 14 vi 2.

περιωπή: scholion Thuc. iv 87 περιωπήν: ἀντὶ τοῦ περισκεψιν ἢ περιώρθησιν ἢ πρόνοιαν ἢ ἐξέτασιν. memorabile est Photii testimonium lex. p. 425, 13 περιωπή καὶ πούνη [scribe πίσυνος ex Thucyde: πίσυνος Kruegerus ad historiogr. p. 224] καὶ πύστις πάντα ταῦτα γλωττώδῃ παρὰ Θουκυδίδῃ. καλεῖ δὲ περιωπήν τὴν φροντίδα καὶ τὴν περισκεψιν, οὗ τὸν τόπον ὡς Ὀμηρος.

20 ἀνακωχή: hanc formam libri Thucydidēi uno ore testantur neque minus scholion Thuc. i 40 et inde petita glossemata lexi a Bekkeri editi anecd. gr. p. 391, 11 (Suidae t. i 1 p. 336, 1) ἀνακωχῆς: ἀναπαύσεως, ἐνδόσεως, τῆς πρὸς μικρὸν ἐν πολέμῳ εἰρήνης. ἀνακωχή δὲ εἴρηται παρὰ τὸ ἄνω τὰς ἀκωκὰς (τῶν δορῶν addde ex scholio Thuc.) ἔχειν, Hesychii ἀνακωχῆς: τῆς ἀναπαύσεως, etymologi apud Valckenaerium ad Ammon. p. 25. in tempestine igitur Valckenaerio auctore Herwerdenus sinceram formam eamque sine ullo dubio (cf. Bekkeri anecd. gr. p. 406, 19 Cobetus nou. lect. p. 168 sq.) Thucydidiam ἀνοκωχῇ ipsi Dionysio obtulit, quem melioribus quam grammaticis illos exemplis Thucydidis usum esse quis credet?

¹1 κωλύμη: cf. scholion Thuc. i 92 κωλύμη: κωλύσει. ἰδία δὲ ἡ λέξις Θουκυδίδου, quorum consentiunt Photius p. 196, 19 Suidasque κωλύμη: κώλυμα κώλυσις ἐμπόδιον. ἐστὶ δὲ ἡ λέξις Θουκυδίδου et Marcellinus 52 τὰ δ' ἰδία (vocabula scriptoris sunt), οἷον ἀποσίμωσις καὶ κωλύμη καὶ ἀποτείχισις (vide p. x*12) καὶ ὅσα ἄλλα παρ' ἄλλοις μὲν οὐ λέλεκται, παρὰ τούτῳ δὲ κεῖται.

πρέσβευσις: ad Thuc. i 73, quo uno loco legitur, scholion hoc exstat: ὅτι ἂ. ε. ἡ διπλὴ ὅτι uel σημειωτέον ὅτι) πρέσβευσις [καταβόησις] καὶ καταβόη οὐ λέγεται εἰ μὴ παρὰ Θουκυδίδῃ ἰδίως. eaque observatione Gregorius Corinthius utitur de dial. Att. 14 p. 50 Schaeff. οἱ Ἀττικοὶ τὴν πρεσβείαν πρέσβευσιν λέγουσι καὶ τὴν καταβόησιν καταβόην (καταβόην καταβόησιν libri: corr. Koenius), [καὶ τὴν ἀγάπην ἀγάπῃσιν merito suspectata a Bastio] καὶ μᾶλλον ὁ Θουκυδίδης.

καταβολή quam libri praestant vox non est Thucydidia, καταβόη a grammaticis ut modo vidimus in Thuc. i 73 neque minus, ut antiatticista Bekkeri testatur anecd. gr. p. 104, 20 καταβόη: Θουκυδίδης ὀγδόῳ, viii 85 aut 87 notabatur.

2 ἀχθηδών: ad Thuc. iv 40 scholion adscriptum est δι' ἀχθηδόνα: διὰ λῶπην, eodemque spectat Hesychii glossema ἀχθηδόνα: λῶπην ὀδύνην βάρος, fortasse etiam Suidae ἀχθηδών et Bekkeri anecd. gr. p. 15, 7. 474, 16.

δικαίωσις. hoc quoque nomen eiusque varias significationem grammatici in Thucyde observabant, ut scholia docent i 141 δικαίωσις: κέλευσις πρόσταξις III 82 δικαίωσις δὲ ἀντὶ τοῦ τῇ ἑαυτῶν δικαίᾳ κρίσει v 17 δικαίωσις: αἰτήματα δίκαια viii 66 δικαίωσις ἀντὶ τοῦ κόλασις ἢ εἰς δίκην ἀπαγωγὴ ἥτοι κρίσις, unde sumpsit Harpocration p. 62, 5 ὁ μέντοι Θουκυδίδης πολλάκις [quinquies uoce utitur, cum hac significatione semel] τὴν δικαίωσιν ἐπὶ τῆς κολάσεως γάττει cf. Suidas t. i 1 p. 1362, 5.

IV p. viii*11 periphrasim Dionysius in uerbo ἦν δηλώσας pro ἐδήλωσε notavit, fortasse etiam totum

enuntiatum uoluit unum esse hoc fere modo βεβαιότατα γὰρ ὁ Θεμιστοκλῆς φύσεως ἰσχύϊν δηλώσας μάλλον ἑτέρου ἄξιος ἢν θαυμάσαι. uerba ἔς αὐτὸ scholiasta i 138 explicat εἰς τὴν ἰσχύϊν τῆς φύσεως.

13 καὶ μήν: iam contrariam rationem, qua Thuc. ut p. vii⁴9 dictum est εἰς ὄνομα συνάγει τὸν λόγον, exemplis inlustrat.

14 Dionysius, quem uerba κατὰ πένιν uice colī πένης μὲν ὦν posita existimare Kruegerus bene perspexit, locum rectius interpretabatur quam scholiasta ii 37 ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ μὲν κείται.

20 breuior iusto dictio παρεξίρεσις Dionysio uidebatur, cf. scholion iv 12 παρεξίρεσις ἐστὶν ὁ ἔξω τῆς εἰρεσίας τῆς νεῦς τόπος, καθ' ὃ μέρος οὐκέτι κύπαις χρύνται, et ad vii 24 παρεξίρεσις ἐστὶ τὸ κατὰ τὴν πρῶταν πρὸ τῶν κυπῶν, ὡς ἂν εἴποι τις τὸ πάρεξ τῆς εἰρεσίας, illinc Photius pendet p. 395, 25 παρεξίρεσιαν [παρεξίρεσιαν recte Suidas] τὸ ἔξω τῶν ἐρεσσόντων, ἐν δ' Θουκυδίδῃ, hinc Hesychius παρεξέρεισιν (sic): τὸ κατὰ τὴν πρῶταν πρὸ τῶν κυπῶν, ὡσεὶ λέγοι τις πάρεξ τῆς εἰρεσίας.

V p. ix⁷ consulto Thucydidis uerba D. contraxisse uidetur, ceterum in hac quoque obseruatione mirus est rhetoris et grammaticorum consensus, exstat hoc ad uerba Thuc. i 41 παραινέσιν δὲ καὶ ἀξίωσιν scholion: τὸ παραινέειν καὶ ἀξίωσιν ῥήματα ὄντα ὀνομαστικῶς προήνεγκεν, de qua dicendi figura cf. H. I. Hellenus Philologi t. xxiii p. 669.

12 οὐκ ἀποτείχισις τοῦ Πλημμυρίου uerba sunt desperata et omnino desperanda, nam ut Kruegerus recte adnotat, hanc dictionem in Thucydide frustra quaesieris, 'neque potest inueniri, cum Plemysium re uera ab Atheniensibus communium fuerit', postea exaduersum a Syracusanis obsaepum, denique a Gylippo expugnatum, cf. Thuc. vii 4. 5. 23 sq. neque uero, si quid uideo, ullus in libro vii locus est, ubi talia non dicam scripta, sed ne interpolata quidem fuisse probabile sit, non mirum igitur quod iam is qui codicis P syllogen rhetoricam adornauit frustra illa uerba quaesierit (cf. scholion ad p. ix⁴12) nec similiorem locum indagare potuit quam iii 95 οὐ προσέδξαντο (Acarnanum Demosthenis consilium) διὰ τῆς Λευκάδος τὴν οὐ περιτείχισιν, ubi scholiasta nominis loco integrum enuntiatum adhibet διότι, φησί, βουλευμένων Ἀκαρνάνων οὐ περιτείχισθη, nil igitur relinquitur nisi ut Dionysium statuamus Plemysii muniti crebram in i. vii mentionem, fortasse uerba vii 24 ἢ τοῦ Πλημμυρίου λήψις confudisse cum hoc loco i 65 μετὰ δὲ τῆς Ποτιδαίας τὴν ἀποτείχισιν, nam ἀποτείχισις uox etiam a Marcellino 52 inter proprias Thucydidis refertur (uide adn. ad p. viii¹1). ceterum cf. Sadacus quaest. crit. p. 145 et H. Schenkelius Stud. Vindob. ii p. 25.

Facilius de altero quo hic locus laborat uitio iudicabimus, deest enim ἡ ὀλόφυρσις, ut proxima docent, quod uocabulum cum bis apud Thucydidem legatur, alter locus multo sane dignior notatione ii 51 τὰς ὀλοφύρσεις τῶν ἀπογινόμενων τελευτώντας καὶ οἱ οἰκεῖοι ἐξέκαμνον in narratione inuenitur: priorem igitur locum, quippe qui in Periclis contione i 143 exstat, a D. perstringi necesse est intellexitque Kruegerus, qui optime quantum quidem licet locum persanauit: in cuius coniectura nunc etiam fidentiores licet adquiescere, postquam in archetypo non ἦν ἐν sed ἡ ἐν u. 12 legi constat, frustra igitur Hellenus Philologi t. xxiii p. 670 sq. contra illum disputauit.

VI p. ix²1 Comparanti librum de Thuc. 10 p. 833 apparebit hoc loco Dionysium memoriter uerba Thucydidis i 23 proferre, illic enim haud secus atque libri Thuc. γὰρ pro οὖν, πρόφασιν non αἰτίαν, ἀφανιστάτην δὲ λόγῳ genuino ordine, ἡγροῦμαι pro οἶσμαι exhibet: nunc etiam ante ἀναγκάσαι uerba καὶ φόβον παρέχοντας τοῖς Λακεδαιμονίοις omisit, ceterum hoc quidem loco ipsa Dionysii uerba u. 2 scholiasta surripere uidetur, cum haec adnotat: τὰ ὀνόματα ῥήματα ἐποίησε, βούλεται γὰρ δηλοῦν ὅτι μεγάλοι γινόμενοι οἱ Ἀθηναῖοι ἀνάγκην παρέσχον τοῦ πολέμου, cf. supra p. vi.

VII p. ix⁷ ἀλλάττη non ausus sum cum Herwerdero ἐναλλάττη scribere, ne supra quidem p. vii¹16 quod libri de Thuc. codices testantur ἐναλλάττων contra Parisiensis exempli fidem nouare fas habui, quamquam in hoc quoque libello p. x⁸ ἐναλλάττη τὴν τάξιν legitur, nam Aristonicus ut nomen ἐναλλαγή plerumque praetulit (cf. Friedlaenderus ad Ariston. p. 18), ita uerbo promiscue et simplici usus est ἡλλακταί χρόνος, ῥήμα, πτώσις et composito.

8 ποιητικῶν: grammatici quos nouimus cum uerba actiua ἐνεργητικά dicere soleant, Dionysius ea modo δραστήρια ut supra p. vii¹15 modo ποιητικά, sed nouit etiam uocabulum grammaticorum u. 10 et 17, hoc editores Aldo auctore omnibus c. vii et viii locis interpolauerant, Dionysius quod ποιητικά potius ac δραστήρια dicere amat quam ἐνεργητικά, nescio an nomen grammaticis tritum ei ambiguum uisum sit, siquidem Stoici ab actiuis et passiuis ἐνεργήματι distinguiebant, cf. Laertius Diogenes vii 65 ἐνεργήματα δὲ ἐστὶν οἷον κείρεται: ἐμπεριέχει (ἐμπαρέχει Contus bull. de corr. hellén. i p. 70) γὰρ αὐτὸν ὁ κείρομενος.

17 scholiasta Thuc. i 2 eandem promit observationem ἐπιμεινόντες: ἐπιμεινόμενοι.

VIII p. ix^b 21 scholion Thuc. i 120 ἐνηλλάγησαν ἀντὶ τοῦ συνέμειναν καὶ ἀμείλησαν. eadem ratione Dionysius dictum autumat pro συνήλλαξαν. quem ineptire maluit Herwerdenus p. x^a 1 et 3 ἐνήλλαξαν uerbo posito quam in praepositione uariare.

IX p. x^a 9 eadem loco Thucydides vi 78 Dionysius de Thuc. 48 p. 936 haec praemittit: καὶ ἐτι τὸ κατακορές τῆς μεταγωγῆς ἐκ τε τοῦ πληθυντικοῦ εἰς τὸ ἐνικὸν καὶ ἐκ τοῦ περὶ προσώπου λόγου εἰς τὸ τοῦ λέγοντος πρόσωπον.

17—^b 3 eandem σημείωσιν scholiasta ad hunc locum Thucydides ii 35 explicat ἀπιστοῦσιν: λείπει ἑκαστός. ἐστὶ δὲ σχῆμα.

^b 3 αὐτὸν ex libro archetypo reponendum erat, quocum optimum quodque Thucydides exemplum consentit, quamquam in scholiis ii 35 recte αὐτῶν: τῶν ἐπαίνων δηλονότι explicatur.

4 οὐ... πολλῶν otiose iteratur, antea quod dictum erat, neque ad τὰ ἐπιφερόμενα uerbum plurale πεφύκασι referri potest. oportet igitur haec uerba alteri exemplo, quod temporis iniuria interceptum est, olim adiuncta fuisse, quae tamen Herwerdenus fretus scilicet apographo pessime interpolato Laurentiano LX 16 (B) ne scripsit quidem.

X p. x^b 8 τάραχος in Thucydide iam non legitur, sed Dionysii testimonio constat olim exstitisse uno alterone loco ex his: ii 84 τὰ πλοῖα ταραχὴν παρέξιν iv 75 εἰς ταραχὴν καθίστασαν vii 80 ἐμπέπει ταραχῇ 86 ταραχὴν σφίσιν... ποιήση viii 42 ταραχὴν παρέσχε. cf. mus. Rhen. t. xxv p. 610.

10 ὄχλου uocis notatio ad unum pertinet locum i 73 εἰ καὶ δι' ὄχλου μάλλον ἔσται αἰετὶ προβαλλόμενος, cf. Photius p. 366, 9: ὄχλος: τὸ πλῆθος. καὶ τὴν ὄχλησιν Hesychius ὄχλον: ἐνόχλησιν. non iam male quam Dukero ad Thuc. l. s. aliisque uisus est Dionysius iudicauit neque quicquam contra eum Ammonii facit auctoritas p. 114 Valck. ὄχλος δὲ κυρίως ἡ ὄχλησις praecipientis, quando quidem ceteris locis omnibus (sunt autem xxv) ὄχλον Thucydides *turbam* dixit.

11 τὸ δυνάμενον frustra in Thuc. hodie circumspectis, legisse Dionysius uidetur ii 97, ubi libri testantur ὁμοῦ δὲ κατὰ τὸ δύνασθαι ἐπὶ πλεόν αὐτῶ (sc. τῷ νόμῳ) ἐχρήσαντο, a scholiasta explicatum διὰ τὴν δύναμιν. cf. mus. Rhen. t. xxv p. 610.

13 sq. τὸ βουλούμενον fortasse non Dionysio debetur sed librariis, ne participium antea memoratum exemplo careret cautibus. Thucydides enim libri τὸ μὲν ἐπιθυμοῦν τοῦ πλοῦ, scholiasta explicat ἡρουν τὴν ἐπιθυμίαν, ceterum cf. Antipho or. v 73 κρείσσον δὲ χρὴ γίγνεσθαι αἰετὶ τὸ ὑμέτερον δυνάμενον ἐμὲ δικαίως σφάζειν ἢ τὸ τῶν ἐχθρῶν βουλούμενον ἀδικῶς με ἀπολλύναι.

16 sqq. corrupto exemplo Dionysius hoc loco deceptus est. neque enim datiuum τῷ ἐπιχωρίῳ libri Thucydides iv 78 testantur sed accusatiuum τὸ ἐγχώριον aduerbii loco habitum (ἐγχωρίως scholion explicat), sed ipsam observationem grammatici praeciperant, cf. Gregorius Cor. de dial. Att. 39 p. 90 sq. καὶ θηλυκῶς τι λέγειν εἰώθασιν, εἴτα ἐπάγειν οὐδέτερον, οὐ πρὸς τὴν φωνὴν ἀποδιδόντες ἀλλὰ πρὸς τὸ σημαινόμενον exemplo adposito Thuc. ii 47 ἡ νόσος πρῶτον ἤρξατο γενέσθαι τοῖς Ἀθηναίοις, λεγόμενον μὲν καὶ πρότερον πολλαχόσε ἐγκατασκήψαι: ubi scholion hoc seruatur θηλυκῶς ἡ νόσος, τὸ δὲ λεγόμενον ὡς πρὸς τὸ νόσημα ὑπήντησεν. Ὀμηρος [μ 74 sq. etiam a Gregorio l. s. adpositus] "Νεφέλη δὲ μιν ἀμφιβέβηκε κυανή, τὸ μὲν οὐ ποτ' ἐ(ρ)υαί" ὡς πρὸς τὸ νέφος ἀπήντησεν. Σχῆμα ἡ νόσος — λεγόμενον, τὸ πρᾶγμα δηλονότι, aliud apud Suidam exstat i. ii 1 p. 1007, 4 νόσος λεγόμενον ἐγκατασκήψαι: πρὸς τὸ σημαινόμενον ἢ σύνταξις: πρᾶγμα δηλονότι, παρὰ Θουκυδίδην.

IX p. xi^a 2 τῇ φράσει infelicius suppletum est in codice praestantissimo quam in apographis secundi ordinis correctum τὴν φράσιν. sed utrumque librariorum commentum est. Dionysius σχηματίζειν absolute posuit etiam p. ix^b 20 et xiii^a 10.

2—6 iterum in ipsa re quam demonstraturus est Dionysius interpolato exemplo iupiter deceptus est. Thucydides enim viii 64 non scripsit τῆς ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων ὑποῦλου εὐνομίας οὐ προτιμήσαντες, sed τὴν... ὑποῦλον αὐτονομίαν οὐ προτιμήσαντες. illud lectionis portentum qua uia ortum sit, optimus codex Vaticanus monstrat, cum τῆς... ὑποῦλον αὐτονομίαν exhibet. τῆς ex glossemate αὐτῆς, ut conicias, natum postquam in libros inrepsit, consentaneum erat etiam nominum casum mutari. cf. etiam Sadacius quaest. cr. p. 132. Ceterum εὐνομίαν, quod apud Dionysium est, etiam in Thucydide ante Bekkeram uolgabatur, in uno eius codice Parisiensi n. 1735 chartaceo s. xv utraque lectio in unam conflata est αὐτοεὐνομίαν: qui cum ex eis sit libris qui Dionysii epistulam cum Thucydide coniunctam habent, apparet ex Dionysii testimoniis Thucydides lectionem interpolatam esse a Byzantinis.

19—24 aliter atque Dionysius (l. e. uctustiores grammatici) de natura talium uerborum posteriores gram-

matici iudicauerunt auctore Apollonio de constr. III 32 p. 288 sq., cf. Cramerii anecd. Oxon. I. I p. 416, 7 etym. m. p. 773, 26.

XII p. xi⁸ ἐθέλομεν etsi optima Thucydidis exempla (etiam Vaticanum) II 39 una cum Dionysio testantur, tamen ex Laurentiano C saeculi x dudum ἐθέλομεν recte restitutum est cf. Kruegerus ad historiogr. p. LVIII.

17—22 casum incommode mutatum etiam grammatici persenserunt, scholion illius loci (IV 10) hoc traditur ad u. ὑποχωρήσας δέ: ὑποχωρήσαντων δὲ καίπερ δυσέμβατον δὲ εὐεπίβατον γενήσεται τοῖς Λακεδαιμονίοις.

XIII p. XII³ sq. uetus est observatio cf. Gregorius Cor. de dial. Att. 27 p. 71 ἔθος αὐτοῖς μὴ ἀποδιδόναι τὴν σύνταξιν πρὸς τὴν φωνήν, ἀλλὰ πρὸς τὸ σημαίνονμενον. Θουκυδίδης ἐν τῇ τρίτῃ τῆς συγγραφῆς [c. 79]: "τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἐπὶ μὲν τὴν πόλιν οὐδὲν μάλλον ἐπέπλεον, καίπερ ἐν πολλῇ ταραχῇ καὶ φόβῳ ὄντας", ubi scholion uerbis ἐπὶ μὲν τὴν πόλιν adscribitur hoc κατὰ τῆς πόλεως ἦγουν τῶν πολιτῶν.

XIV p. XII¹ sq. eandem observationem Marcellinus tradit uit. Thuc. 53 τέθεικε δὲ πολλάκις καὶ πάθη καὶ πράγματα ἀντ' ἀνδρῶν, ὡς τὸ ἀντίπαλον δέος (III 11).

XV p. XII²⁰ sq. cf. Marcellinus 56 ἀσαφὲς τὴν διάνοιαν διὰ τὸ ὑπερβατοῖς χαίρειν et 50 τὸ δὲ τῆς συνθέσεως... ὑπερβατικόν, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀσαφές.

p. XII⁶ sq. memorabilis hoc loco Dionysii est a Thucydidis exemplis discrepantia, quae quoniam librarium culpa orta esse nequit, oblitterari ab editoribus non debuit, sed cum in libro de comp. uerb. 22 p. 165 (de Thuc. 25 p. 872 haec ipsa uerba in lacuna euauerunt) cum Thucydide Dion. concinat, nunc cum oportet aut alio exemplo eoque magis interpolato uti aut memoriter referre.

XVI p. XII¹⁵ sq. de loci Thucydidei lectione cf. Sadaeus quaest. crit. p. 163.

XVII p. XIV¹⁵ τοῦτου τῷ codex Parisiensis quod exhibet, duplicis lectionis τοῦτου et τοῦτω memoriam seruauit. genetium praeter codicem Laurentianum LVIII 22 (A Herwerdeni) nullius uidetur apographi librarius elegisse neque inter uiros doctos qui probaret praeter Herwerdenum inuentus est.

*I ἢ νῦν καλουμένη Ἑλλάς Dionysius neque legisse neque scripsisse potest, quoniam uerbis Ἑλλάς καλουμένη sic transpositis id ipsum tollitur quod in hoc loco Dionysius reprehendit, παρίσσεις in participiis καλουμένη et οἰκουμένη conspiciuntur, recte igitur uerborum ordo Thucydidi in apographis alterius ordinis restitutus est.

3 καὶ ἐν τοῖς δεινοῖς εὐέλπιδες colon in P deest, quod cum ad id quod demonstraturus est nil faciat, consulto Dionysius omisisse uidetur.

7 sq. accuratius hunc locum Thuc. III 82 Dionysius tractauit de Thuc. 29 p. 887 sq., ubi de duobus colis prioribus hoc fert iudicium: παρομοιώσεις γὰρ ἀμφοτέρω ταῦτα καὶ παρίσσεις περιέχει, καὶ τὰ ἐπιθέτα καλῶπιςμοῦ χάριν κεῖται. iterum grammatici praeiuerant, cf. scholion Thuc. τὸ δὲ φιλέταιρος παρέλκοντως κεῖται· κέχρηται δὲ αὐτῷ διὰ τὸ προσθεῖναι [sc. προθεῖναι] τόλμαν ἀλόγιστον, ἵνα παρίσσεις γένηται.

SCHOLAE

SECUNDVM ORDINES DISCRIPTAE

I. ORDINIS THEOLOGORVM EVANGELICORVM

1. Professores ordinarii

GVILELMVS LVDOVICVS KRAFFT Dr. *Publice* I. Historiam ecclesiae aevi recentioris tradet bis p. h. d. Sat. h. IX et X. *Privatim* II. Historiae ecclesiasticae partem primam usque ad Gregorii VII tempora enarrabit quinquies p. h. h. X.

GVILELMVS IVLIVS MANGOLD Dr. *Publice* I. Ev. secundum Ioannem c. XVII—XXI explicabit bis p. h. d. Sat. h. XI et XII. *Privatim* II. Ev. secundum Ioannem quinque per hebdomadam schol. h. XI interpretabitur; III. Historiam theologiae recentioris inde a Semlero ad nostra usque tempora enarrabit quater per hebdomadam h. XII.

ADOLFVS HERM. HENR. KAMPHAVSEN Dr. *Publice* I. Seminarii regii sodalibus postrema libri Zachariae capita interpretanda proponet. *Privatim* II. Librum Geneseos explicabit quater p. h. d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. VIII. III. Introductionem in Novum Testamentum tradet quinquies p. h. h. IX.

THEODORVS CHRISTLIEB Dr. *Publice* I. In seminario regio exercitationes tam homileticas quam catecheticas moderari perget d. Lun. h. III et Merc. h. V et VI. *Privatim* II. Cultus evangelici doctrinam et artem catechetica tradet quinquies p. h. h. IX. III. Recentiorum philosophorum de religione et Deo notiones exponet bis dieb. Lun. et Iov. h. V.

FRIDERICVS SIEFFERT Dr. *Publice* I. In exercitationibus seminarii regii ad historiam dogmatum spectantibus doctrinas de reconciliatione traditas percurrat. *Privatim* II. Theologiae dogmaticae partem priorem tradet quinquies p. h. h. VIII. III. Epistolam ad Hebraeos datam interpretabitur quinquies p. h. h. XI.

LVDOVICVS LEMME Dr. *Publice* I. In exercitationibus seminarii regii ad theologiam systematicam spectantibus Calvinii Institutionem religionis christianae tractabit. *Privatim* II. Theologiam ethicam tradet quinquies p. h. h. X. III. Theologiam symbolicam tradet quinquies p. h. h. XI.

2. Professor extraordinarius

CAROLVS BENRATH Dr. *Publice* I. Historiam artis christianae primaevae exponet semel p. h. d. Lun. h. IV. *Privatim* II. De modo discendi historiam ecclesiasticam deque fon-

tibus eiusdem disseret bis p. h. d. Mart. et Merc. h. v. III. Historiae ecclesiasticae partem secundam (800—1517) enarrabit quater p. h. d. Lun. Mart. Merc. Iov. h. x.

3. *Privatim docens*

FRIDERICVS SCHNAPP Lic. *Privatissime* I. Exercitationes hebraicas moderabitur bis p. h. h. p. st. *Privatim* II. Historiam Iudaeorum enarrabit inde a Maecabaeorum temporibus usque ad annum 135 p. Chr. n. quater p. h. d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XII.

II. ORDINIS THEOLOGORVM CATHOLICORVM

1. *Professores ordinarii*

FRANCISCVS HENRICVS REVSCH Dr. *Publice* I. Hermeneuticam biblicam docebit bis p. h. h. x. *Privatim* II. Antiquitates biblicas tradet quater p. h. h. x.
IOSEPHVS LANGEN Dr. *Publice* I. Novi Testamenti locos selectos interpretabitur semel p. h. h. XII. *Privatim* II. S. Ioannis Evangelium exponet ter p. h. h. XI. III. Historiae ecclesiasticae partem II enarrabit quinques p. h. h. XII. IV. Theologiam moralem tradet ter p. h. h. XI.
HVBERTVS THEOPHILVS SIMAR Dr. *Privatim* I. Theologiae dogmaticae p. III docebit sexies p. h. h. VIII. *Privatissime et gratis* II. In seminario theologico exercitationes dogmaticas moderabitur die Mart. h. v et VI.
CAROLVS HENRICVS KELLNER Dr. *Publice* I. Historiam eloquentiae sacrae enarrabit semel p. h. h. IX. II. Exercitationes seminarii reg. homiletici et catechetici moderari perget bis p. h. h. v et XII. *Privatim* I. Theologiae pastoralis partem primam i. e. catecheticeam et paedagogicam docebit ter p. h. h. IX.
FRANCISCVS PHILIPPVS KAVLEN Dr. *Publice* I. De sacro codice in linguam Germanicam translato historice disseret d. Merc. h. XII. *Privatim* II. Psalmos interpretabitur d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. IV. *Privatissime et gratis* III. In seminario regio theologico exercitationes exegeticas ad Vetus Testamentum spectantes moderari perget bis p. h. h. p. i.
IOANNES HENRICVS SCHROERS Dr. *Privatim* I. Historiae ecclesiasticae partem I enarrabit quinques p. h. dieb. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. IX. *Privatissime et gratis* II. Seminarii theologici exercitationes historicas moderabitur bis p. h. d. Ven. h. v et VI.
IACOBVS KIRSCHKAMP Dr. *Privatim* I. Theologiam moralem generalem docebit quinque prioribus diebus hebdomadae h. x. *Privatissime et gratis* II. In seminario regio theologico exercitationes ad theologiam moralem spectantes moderabitur bis p. h. die Iov. h. v et VI.

2. *Professores extraordinarii*

BERNARDVS FECHTRVP Dr. *Publice* I. Historiam ecclesiasticam saeculi decimi quarti et decimi quinti enarrabit diebus Merc. et Sat. h. XI. *Privatim* II. Liturgicam docebit quater p. h. diebus Lun. Mart. Iov. Ven. h. XII.

IOSEPHVS FELTEN Dr. *Privatim* I. Introductionem in Novi Testamenti libros tradet quater p. h. dieb. Mart. Merc. Iov. Ven. h. XI. *Privatissime et gratis* II. In seminario regio theologico exercitationes ad Novum Testamentum spectantes moderabitur bis p. h. d. Lun. h. v. et VI.

III. ORDINIS IVRECONSULTORVM

1. Professores ordinarii

HVGO HAELSCHNER Dr. *Privatim* I. Ius poenale germanicum quinquies h. x docebit. II. Processum criminalem dieb. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XI tradet.

IOANNES FRIDERICVS DE SCHVLTE Dr. *Publice* I. Ius cambiale dieb. Sat. h. VIII—X. *Privatim* II. Ius germanicum privatum dieb. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. IX. III. Ius mercatorium et maritimum, iisdem diebus h. VIII. IV. Ius ecclesiasticum catholicorum et evangelicorum iisdem dieb. h. XII.

GVILELMVS ENDEMANN Dr. *Privatissime et gratis* I. In seminario exercitationes iuris mercatorii et cambialis instituet die Mart. et Ven. h. XII. *Privatim* II. Processum civilem docebit dieb. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. XI. III. Processum concursus die Lun. et Iov. h. XII.

PAVLVS KRVEGER Dr. *Privatissime et gratis* I. In seminario exercitationes iuris Romani instituet die Mart. h. v—VII. *Privatim* II. Historiam iuris Romani quinquies p. h. h. XI enarrabit. III. Pandectarum partem tertiam (ius hereditarium et ius familiae) quinquies p. h. h. x docebit.

HERMANNVS HVEFFER Dr. *Publice* I. Iura bonorum ecclesiasticorum tum ex iuris communis quam ex recentiorum legisationum imprimis Borussiae et Francogalliae praeceptis tradet dieb. Mart. et Iov. h. v. *Privatim* II. Ius gentium quater p. h. h. XI exponet. III. Ius publicum Germaniae et Borussiae quinquies p. h. h. XII docebit.

CONRADVS HVBERTVS HVGO LOERSCH Dr. *Privatissime et gratis* I. In seminario regio exercitationes iuris Germanici die Iov. h. v et VI moderabitur. *Privatim* II. Historiam iuris et imperii Germanici tradet quinquies diebus Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. IX.

GVILELMVS KAHL Dr. *Privatissime et gratis* I. In seminario regio exercitationes iuris criminalis moderabitur die Iov. h. v et VI. *Privatim* II. Ius publicae administrationis Germaniae et Borussiae docebit dieb. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. VIII. III. Borussiae civitatis constitutionem exponet die Sat. h. x et XI. IV. In usum theologiae evang. studiosorum ius ecclesiasticum tradet dieb. Mart. Merc. Ven. h. VII.

ERNESTVS ZITELMANN Dr. *Privatissime et gratis* I. In seminario regio societati iuris Romani praeerit die Merc. h. v et VI. *Privatim* II. Institutiones iuris Romani tradet quinquies h. x. III. Ex Pandectarum parte secunda ius obligationum tradet quater h. XI. IV. Exercitationes exegeticas instituet d. Lun. h. v et VI.

IVLIVS BARON Dr. *Privatissime et gratis* I. In seminario casus practicos cum exercitationibus scriptis coniungendos tractabit d. Ven. h. v—VII. *Privatim* II. Pandectarum primam

partem (i. e. partem generalem et ius rerum) quotidie h. VIII docebit. III. Encyclopaediam et methodologiam iuris d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XII exponet.

2. Professores extraordinarii

ALFREDVS NICOLOVIVS Dr. Scholas non habebit.

ERNESTVS LANDSBERG Dr. *Publice* I. Historiam iuris communis quomodo post receptum ius Romanum per Germaniam se habuerit enarrando introduceet in periculum nuper propositum legis ad reformandum universum iuris civilis statum ferendae d. Merc. h. V et VI. *Privatim* II. Ex pandectarum parte priore partem generalem nec non ius quod ad res spectat tradet quotidie h. XII.

IV. ORDINIS MEDICORVM

1. Professores ordinarii

GVSTAVVS VEIT Dr. *Publice* I. Gynaecologiae partem tradet d. Merc. h. VII. *Privatim* II. Exercitationes practicas in clinico gynaecologico moderabitur quotidie h. XII.

FRANCISCVS DE LEYDIG Dr. Lectiones non habebit.

EDVARDVS PFLVEGER Dr. *Publice* I. Seminarium physiologicum quotidie moderari perget. *Privatim* II. Physiologiam generalem specialisque partem primam i. e. animalem d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. IX docebit. III. Cursum physiologiae chemicae d. Mart. et Ven. h. II et III habebit.

CAROLVS KOESTER Dr. *Privatissime et gratis* I. Laboratorium pathologicum moderabitur quotidie. *Privatim* II. Pathologiam generalem quater h. VIII, semel h. V docebit. III. Cursum demonstrativum anatomiae pathologicae bis h. IV et V cum exercitationibus rite obducendi cadavera prout materia suppetet instituet. IV. Cursum microscopicum anatomiae pathologicae bis h. VII et VIII habebit.

THEODORVS SAEMISCH Dr. *Publice* I. De oculi morbis interioribus disseret adiunctis demonstrationibus pathologicis anatomicis d. Iov. h. II. *Privatim* II. Clinicum ophthalmiatricum moderabitur dieb. Lun. Mart. Ven. h. VIII. III. Cursum ophthalmoscopicum instituet d. Merc. h. II et III. IV. Cursum functionum oculi perturbatarum diagnosticum habebit d. Iov. h. VIII.

CAROLVS BINZ Dr. *Privatissime et gratis* I. Laboratorium pharmacologicum una cum Dr. GEPPERT instituet quotidie. *Privatim* II. Pharmacologiae alteram partem una cum formulari docebit d. Lun. Mart. Merc. Ven. h. III.

ADOLPHVS LIBER BARO DE LA VALETTE ST. GEORGE Dr. *Publice* I. Laboratorium anatomicum una cum NVSSBAVM P. E. et SCHIEFFERDECKER Dr. moderari perget quoti-

die. *Privatim* II. Anatomiam generalem tradet d. Lun. Merc. Ven. h. VIII. III. Demonstrationes et exercitationes microscopicas instituet d. Mart. Iov. Sat. h. VIII. IV. Cursum microscopium d. Lun. Merc. Sat. h. X habebit.

FRIDERICVS TREDELENBURG Dr. *Publice* I. Akiurgiae capita selecta tradet semel d. Ven. h. v. *Privatim* II. Clinicum et polyclinicum chirurgicum moderabitur quotidie h. IX—X³/₄. III. Cursum operationum chirurgicarum instituet quotidie h. VI—VIII.

FRIDERICVS SCHULTZE Dr. *Publice* I. De morbis sanguinis et mutationis materiae disseret semel d. Ven. h. XII. *Privatim* II. Clinicum medicum moderabitur quotidie h. X³/₄—XII. III. De morbis organorum digestionis docebit bis d. Mart. et Iov. h. XII.

2. Professores extraordinarii

HERMANNVS SCHAAFFHAUSEN Dr. *Publice* I. Generis humani historiam primitivam tractabit d. Lun. et Iov. h. III. II. Encyclopaediam artis medicae tradet d. Mart. h. III. *Privatim* III. Demonstrationes et exercitationes microscopicas physiologiam generalem illustrantes dieb. Lun. Mart. et Iov. h. XII.

IOSEPHVS DOVTRÉLEPONT Dr. *Publice* I. De morbis syphiliticis aget d. Iov. h. IV. *Privatim* II. Clinicum morborum cutis et syphiliticum moderabitur d. Merc. et Sat. h. XII.

CAROLVS FINKELNBURG Dr. *Publice* I. De climatibus d. Lun. h. VI. *Privatim* II. Hygieinem dieb. Lun. Mart. Iov. Ven. h. v.

CAROLVS DE MOSENGEIL Dr. *Publice* I. Selecta capita therapiae chirurgicae (Heilgymnastik und Massage) tradet semel p. h. die Iov. h. III. *Privatim* II. Cursum fascias applicandi bis p. h. d. Lun. et Iov. h. II.

MAVRICIVS NVSSBAVM Dr. *Publice* I. Laboratorium anatomicum una cum LIBERO BARONE DE LA VALETTE ST. GEORGE P. O. moderari perget quotidie. *Privatim* II. Anatomiam organorum sentiendi tradet d. Mart. et Iov. h. X.

DITTMARVS FINKLER Dr. *Publice* I. Therapiam generalem semel. *Privatim* II. Polyclinicum medicum et propaedeuticam clinicam quotidie hor. IV.

FRIDERICVS FVCHS Dr. *Publice* I. De principiis generalibus philosophiae naturalis disseget semel h. p. i. *Privatim* II. Electrotherapiam tradet semel h. p. i.

HVGGO RIBBERT Dr. *Publice* I. De morbis infectiosis semel h. p. st. *Privatim* II. Cursum ad introductionem in histologiam pathologicam instituet bis d. Mart. h. III—V.

HENRICVS WALB Dr. *Publice* I. De morbis narium et faucium d. Mart. h. v. *Privatissime et gratis* II. Polyclinicum otiatricum moderari perget dieb. Merc. et Sat. h. II¹/₂. III. Studia in laboratorio clinico reget h. p. st.

AEMILIVS VNGAR Dr. *Publice* I. De vaccinatione semel h. p. st. *Privatim* II. Exercitationes practicas vaccinationis moderabitur bis h. p. st. III. Medicinam forensem docebit d. Lun. Mart. h. VII. IV. De infantum morbis cum demonstrationibus clinicis. bis d. Mart. et Ven. h. II.

4. *Privatim docentes*

- IOSEPHVS KOCKS Dr. *Gratis* Cursum operationum obstetriciarum quater instituet h. p. st.
 CAROLVS BVRGER Dr. *Gratis* I. De morbis narium et laryngis capita selecta tractabit
 semel. *Privatim* II. Cursum laryngoscopiae et rhinoscopiae habebit bis. *Privatissime et
 gratis* III. Polyclinicum morborum narium et laryngis moderabitur quotidie.
 PAVLVS SCHIEFFERDECKER Dr. *Privatim* Osteologiam et syndesmologiam docebit ter dieb.
 Lun. Merc. Ven.
 GVILELMVS KOCHS Dr. *Gratis* I. De physiologia organorum sensuum d. Ven. h. XI. *Privatim*
 II. Repetitorium partium selectarum physiologiae bis h. p. st.
 OSCARVS WITZEL Dr. *Privatim* I. Chirurgiam propaedeuticam ter die Mart. Iov. et Ven.
 h. VII. II. Cursum operationum chirurgicarum una cum TRENDELENBURG P. O. insti-
 tuet quotidie h. VI et VII.
 GEORGIUS KRIVENBERG Dr. *Privatim* De cognoscendis et medendis morbis gynaecologicis
 aget d. Merc. et Sat. h. IV.
 CAROLVS BOHLAND Dr. *Gratis* I. Diagnostice microscopicam et chemicam bis h. p. st.
Privatim II. Cursum laryngoscopiae bis h. p. st.
 IVLIVS GEPPERT Dr. *Gratis* I. Cursum receptandi semel. *Privatissime et gratis* II. Labo-
 ratorium pharmacologicum una cum Prof. BINZ.
 ROBERTVS THOMSEN Dr. *Gratis* I. Anatomiam et physiologiam medullae spinalis et ob-
 longatae hominis d. Sat. h. V. II. Psychiatriam forensam in usum et medicinae et iuris
 prudentiae studiosorum semel.

V. ORDINIS PHILOSOPHORVM

1. *Professores ordinarii*

- IOANNES GILDEMEISTER Dr. *Publice* I. Linguae Syriacae elementa tradet usurus Roedigeri
 chrestomathia d. Mart. Ven. h. II. *Privatim et gratis* II. Lectiones arabicas continuabit d.
 Lun. Iov. h. II. *Privatissime et gratis* III. Scriptores arabicos tractabit bis aut quater
 h. XI vel II.
 ERWINVS NASSE Dr. *Privatim* I. De redditibus et exitibus publicis quater vel quinques h. X.
Privatissime et gratis II. Exercitationes in seminario oeconomico politico diriget bis per
 hebdom. h. p. i.
 FRANCISCVS BVECHELER Dr. *Publice* I. Seminarii philolog. sodalibus ordinariis saturas
 Menippeas commentandas proponet d. Mart. h. V et VI. *Privatim* II. Litterarum latinarum
 historiam narrabit d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XI.

- HERMANNVS VSENER Dr. *Publice* I. Seminarii philol. sodalibus ordinariis Dionysii Hali-
carnassensis ad Cn. Pompeium epistulam interpretantibus aderit d. Ven. h. v et vi. *Privatim* II. Studiorum grammaticorum historiam usque ad renascentium litterarum saeculum
explicabit d. Mart. Merc. Iov. h. XII. III. Lucretii carmina selecta interpretabitur d. Merc.
h. XI d. Ven. h. XII.
- RVDOLPHVS LIPSCHITZ Dr. *Publice* I. Seminarii mathematici sodalium exercitationes una
cum CL. KORTVM moderabitur d. Merc. et Sat. h. XI. *Privatim* II. Calculi differentialis
et integralis partem primam docebit dieb. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XI. III. Calculi infi-
nitesimalis usum in spatii vi et natura exploranda exponet dieb. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XII.
- AVGVSTVS KEKVLÉ Dr. *Publice* I. Chemiae organicae capita selecta tractabit semel d.
Ven. h. v. *Privatim* II. Chemiae experimentatae partem I, i. e. chemiam anorganicam, tradet
quinquies d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. X. III. Exercitationes chemicas ad usum tironum
instituet d. Lun. h. III—VI. IV. Exercitationes practicas in laboratorio chemico modera-
bitur una cum WALLACH P. E. quotidie ab h. VIII ad h. v.
- IVERGEN BONA MEYER Dr. *Publice* I. Aristotelis philosophiam tradet bis dieb. Mart. et
Iov. h. IX. *Privatim* II. Encyclopaediam philosophiae et logicen docebit quater d. Mart.
Merc. Iov. et Ven. h. VIII.
- CAROLVS IVSTI Dr. *Publice* I. Exercitationes ad historiam artis spectantes instituet semel
d. Iov. h. VI. *Privatim* II. Historiam architecturae christianae usque ad saec. XVI tradet
ter dieb. Iov. Ven. Sat. h. XI.
- IOSEPHVS NEVHAEVSE Dr. *Publice* I. Aristotelis metaphysicen exponet bis d. Mart. et Ven.
h. VII. *Privatim* II. Logicen docebit, quinquies primis hebd. dieb. h. VIII.
- HENRICVS NISSEN Dr. *Publice* I. Seminarii historici sodalibus inscriptiones Latinas inter-
pretandas proponet d. Lun. h. VI et VII. *Privatim* II. Res Romanas imperatorum aetate
gestas enarrabit d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. IX.
- EDVARDVS LVEBBERT Dr. *Publice* I. In seminario philologorum sodalibus extraordinariis
Thucydidis partes selectas et Vergili Aeneidem explicandas proponet dieb. Iov. h. IV et
Sat. h. XI. *Privatim* II. De Ciceronis vita et scriptis disseret quater dieb. Lun. Mart.
Ven. h. IV et Sat. h. X.
- HVGÓ LASPEYRES Dr. *Publice* I. Exercitationes microscopicas et petrographicas vel in in-
stituto mineralogico vel in montibus, qui Bonnae urbi circumiacent, habebit d. Lun. h. IV
—VII. *Privatim* II. Mineralogiae partem dimidiam i. e. naturam crystallorum geometri-
cam et physicam tradet quinquies p. h. dieb. Mart. Merc. Iov. Ven. Sat. h. IX. *Privatis-
sime* III. Mineralogiae et petrographiae studia singulorum moderari perget dieb. Mart.
Merc. Iov. Ven. h. IX ad I.
- EDVARDVS STRASBURGER Dr. *Publice* I. De praegnatione tradet semel d. Sat. h. XI.
Privatim II. Botanicen generalem docebit quinquies d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. XI.
III. Exercitationes botanicas microscopicas instituet d. Mart. et Ven. h. II ad h. IV.
IV. Quaestiones de rebus botanicis instituendas moderabitur quotidie ab h. VIII ad h. v.
- RENARDVS KEKVLÉ Dr. *Publice* I. Exercitationes archaeologicas moderari perget d. Merc.

- h. x. *Privatim* II. Formas deorum explanabit in museo academico d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. x.
- CAROLVS MENZEL^r Dr. *Publice* I. Seminarii historici sodalibus exercitationes diplomaticas proponet d. Sat. h. xi et xii. *Privatim* II. De re diplomatica pontificum Romanorum disseret bis d. Lun. et Iov. h. iii. III. Exercitationes palaeographicas moderabitur bis d. Mart. et Ven. h. iii.
- MAVRITIVS RITTER Dr. *Publice* I. Exercitationes seminarii historici de scriptoribus rerum Germanicarum saec. X et XI moderabitur d. Ven. h. vi et vii. *Privatim* II. Historiam imperii Romano-Germanici usque ad a. 1250 enarrabit dieb. Lun. Mart. Iov. Ven. h. v.
- GVILELMVS WILMANN^s Dr. *Publice* I. Historiam linguae theodiscae breviter enarrabit d. Merc. h. xii. *Privatim* II. Elementa linguae goticae docebit d. Lun. Mart. Iov. h. x. III. Historiam poeseos theodiscae saec. XVIII docebit d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. ix.
- THEODORVS AVFRECHT Dr. Lectiones non habebit.
- EDVARDVS SCHOENFELD Dr. *Publice* I. Calculum interpolatorium et quadraturas mechanicas exponet bis p. h. d. Merc. Sat. h. xii. *Privatim* II. Elementa astronomiae et geographiae mathematicae docebit quater p. h. d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. iii. *Privatissime et gratis* III. Exercitationes astronomicas practicas moderabitur horis commodis.
- IOANNES IVSTVS REIN Dr. *Publice* I. Seminarii geographici exercitationes moderabitur d. Iov. h. vi—viii. *Privatim* II. Geographiae universalis partem I tradet quater p. h. d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. vii antemerid. III. Geographiam Australiae et Polynesiæ docebit bis p. h. dieb. Merc. et Sat. h. viii antemerid.
- GVILELMVS BENDER Dr. *Publice* I. De origine atque progressu philosophiae Graecorum disseret bis d. Mart. et Iov. h. v. *Privatim* II. Ethicen docebit ter d. Mart. Merc. Iov. h. viii.
- WENDELINVS FOERSTER Dr. *Publice* I. In seminario philologiae neolatinae Camõesi carmen 'Os Lusíadas' inscriptum interpretandum proponet d. Ven. h. xi—xii^{1/2}. *Privatim* II. Syntaxeos francogallicae capitula selecta tradet d. Mart. Merc. Iov. h. xi.
- ALFREDVS DOVE Dr. *Publice* I. Seminarii historici sodalibus res regnantibus Merovingis trans Rhenum gestas tractandas proponet d. Mart. h. vi et vii. *Privatim* II. Expeditionum sacrarum historiam tradet d. Merc. h. viii et ix. III. Res aetate reformationis (a. 1486—1555) in Germania gestas enarrabit dieb. Lun. Mart. Iov. h. viii.
- HVBERTVS LVDWIG Dr. *Publice* I. Demonstrationes in museo zoologico instituet d. Iov. h. viii. *Privatim* II. Zoologiam generalem et anatomiam comparatam docebit d. Lun. Mart. Merc. Iov. Ven. h. iv et d. Sat. h. ix. III. Exercitationes microscopicas instituet d. Mart. et Merc. h. vii ad h. ix. IV. Zoologiae et anatomiae comparatae studia singulorum moderabitur d. Lun. Mart. Merc. Iov. et Ven. ab h. viii ad h. v.
- CLEMENS SCHLVETER Dr. *Publice* I. Geognosiam Germaniae septentrionalis tractabit et excursiones geognosticas instituet semel h. x. *Privatim* II. Palaeontologiam cum exercitationibus docebit quater aut quinquies a die Mart. ad diem Sat. h. x. *Privatissime et gratis* III. Palaeontologiae et geognosiae studia singulorum moderabitur quotidie ab h. viii ad i.
- MAVRITIVS TRAVTMANN Dr. *Publice* I. Exercitationes in Seminario Anglico moderabitur

- d. Ven. h. VI et VII. *Privatim* II. Grammaticen linguae Anglicae antiquae docebit ter d. Lun. Mart. Iov. h. V.
- EDVARDVS KETTELER Dr. *Publice* I. Elasticitatis theoriam exponet bis d. Merc. Ven. h. VIII. *Privatim* II. Introductionem in physice theoreticam tradet ter d. Lun. Mart. Iov. h. VIII.
- HENRICVS HERTZ Dr. *Publice* I. Disseret de electricitate applicata d. Mart. h. VI. *Privatim* II. Physices experimentalis partem dimidiam priorem: physice generalem et theoriam caloris tradet quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XII. III. Exercitationes in laboratorio physico in usum tironum instituet d. Lun. Iov. h. II ad VI. IV. Inquisitiones experimentales moderabitur quotidie ab h. VIII ad XII et ab h. II ad V.
2. *Professores extraordinarii.*
- CAROLVS SCHAARSCHMIDT Dr. *Privatim* Introductionem in philosophiae studium dabit et philosophiae singulas disciplinas adumbrabit bis per hebd. h. p. i.
- HERMANNVS KORTVM Dr. *Publice* I. Seminarii mathematici exercitationes una cum CL. LIPSCHITZ P. O. moderabitur d. Merc. h. IV et V. *Privatim* II. Theoriam aequationum algebraicarum docebit quater p. h. d. Lun. Iov. h. IX et X.
- ANTONIUS BIRLINGER Dr. *Publice* I. De Schilleri Wallenstein et de dramatica arte disseret d. Lun. h. III. *Privatim* II. Historiam litterarum theodiscarum medii aevi tradet d. Mart. Iov. Ven. h. VII. III. Historiam Romanticorum cum Uhlando enarrabit d. Lun. Merc. h. VII.
- CAROLVS GVSTAVVS ANDRESEN Dr. *Publice* Germanorum nomina gentilicia quae ex cognominibus orta sunt semel p. h. h. p. i. persequetur.
- EVGENIVS PRYM Dr. *Publice* I. Lectiones Syriacas continuabit d. Mart. et Ven. h. III. *Privatim et gratis* II. Tabaristanensis Annales tractabit d. Lun. Merc. Iov. h. III.
- OTTO WALLACH Dr. *Publice* I. Chemiae anorganicae capita selecta tractabit semel d. Sat. h. IX. *Privatim* II. Chemiae organicae elementa docebit ter d. Mart. Iov. Ven. h. IX. III. Pharmaciae partem secundam docebit bis d. Merc. h. IX et IV. IV. Exercitationes practicas in laboratorio chemico moderabitur una cum AVG. KEKVLÉ P. O. quotidie ab h. VIII ad V.
- IOSEPHVS KLEIN Dr. *Publice* I. Horatii epistulas selectas interpretabitur d. Sat. h. IX. *Privatim* II. Epigraphices latinae elementa docebit d. Lun. Iov. h. X.
- IOANNES HENRICVS WITTE Dr. *Publice* I. De Friderico Magno philosopho et paedagogo disseret semel p. h. d. Mart. h. VI. *Privatim* II. Psychologiam adumbrabit ter p. h. dieb. Mart. Iov. Ven. h. V. III. Philosophiam antiquam atque medii aevi tradet quater p. h. d. Merc. h. VIII et IX ac d. Sat. iisdem horis. IV. Psychologiam linguae adumbrabit bis dieb. Mart. et Ven. h. IV.
- PHILIPPVS BERTKAV Dr. *Publice* I. Introductionem in studium insectorum tradet d. Iov. h. VIII. *Privatim* II. Arthropodum historiam naturalem tradet d. Lun. Mart. Merc. h. VIII.
- THEODORVS LIPPS Dr. *Publice* I. Principia ethices semel d. Merc. h. V. *Privatim* II. Psychologiam quater dieb. Mart. Merc. Iov. Ven. h. IV.

- RICARDVS ANSCHVETZ Dr. *Publice* I. Colloquium de recentioris temporis commentationibus ad chemiam organicam pertinentibus instituet semel p. h. d. Mart. h. v. *Privatim* II. De coloribus e resina empyreumatica praeparatis alteram partem semel h. p. i. III. De syntheses corporum organicorum methodis disseret semel d. Iov. h. v.
- KAROLVS LAMPRECHT Dr. *Publice* I. Res Colonienses enarrabit d. Merc. h. XII. II. Exercitationes historicas de Karoli Magni capitularibus moderabitur semel vel bis h. p. st. *Privatim* III. Res Germanorum inde ab exitu Stauforum usque ad imperatoris Maximiliani tempora tradet dieb. Lun. Mart. Iov. Ven. h. XII.
- MAXIMILIANVS SERING Dr. *Publice* I. De aetatis nostrae institutis, quae mutuos hominum commeatus et mutua commercia conciliant, semel vel bis aget. *Privatim* II. Oeconomiam publicam generalem docebit quater p. h. d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. VIII.
- GVILELMVS SCHIMPER Dr. *Publice* I. Excursiones botanicas dirigit semel d. Sat. *Privatim* II. Plantas officinales tractabit d. Merc. Sat. h. XII.
- IOANNES FRANCK Dr. *Publice* I. Exercitationes seminarii theodisci moderabitur d. Merc. h. v—VII. II. Carmen Germaniae inferioris quod 'Reinke de Vos' dicitur interpretabitur d. Merc. Sat. h. IX. *Privatim* III. Grammaticam linguae nederlandicae docebit d. Merc. Ven. Sat. h. X.

3. *Privatim docentes.*

- HENRICVS KLINGER Dr. *Privatim* I. Chemiae analyticae partem quantitativam et volumetricam bis h. p. i. II. Toxicologiam chemicam bis h. p. i. *Gratis* III. Chemiam alimenterum semel h. p. i. tractabit.
- IOANNES POHLIG Dr. *Gratis* I. Geologiam regionis Bonnensis explicabit cum excursionibus semel per alternas hebdomadas d. Ven. h. VI. *Privatim* II. Geologiam generalem auditoribus omnium facultatum leget quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. v. III. Vertebratorum fossilium synopsis dabit bis d. Lun. Mart. h. VI. IV. Descendendae doctrinam docebit palaeontologiam respiciens bis d. Iov. h. VI et Ven. h. IV.
- ALFREDVS WIEDEMANN Dr. *Privatissime et gratis* I. Linguam Aegyptiacam docebit bis h. p. st. *Privatim* II. Fontes historiae Graeciae tractabit d. Merc. Sat. h. IX.
- IOANNES WOLFF Dr. *Privatim* Methaphysicam docebit quater d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. X.
- REINOLDVS DE LILIENTHAL Dr. Lectiones non habebit.
- LAVRENTIVS MORSBACH Dr. *Gratis* I. Exercitationes medioa Anglicas moderabitur bis h. p. i. *Privatim* II. Introductionem in studium Shakespearii tradet eiusque Iulium Caesarem interpretabitur ter h. p. i.
- FRIDERICVS IOHOW Dr. Lectiones non habebit.
- GODOFREDVS MARTIVS Dr. *Privatim* I. Historiam philosophiae recentioris bis h. p. st. *Privatissime et gratis* II. Prolegomena Kantii una cum sodalibus interpretabitur semel h. p. st.
- HENRICVS THODE Dr. *Privatim* I. Historiam sculpturae atque picturae Germanicae enar-

rabit ter h. p. st. *Privatissime et gratis* II. Exercitationes historicas instituet opera artis tractanda proponens semel horis commodis.

HERMANNVS MINKOWSKI Dr. *Privatim* Hydrodynamicam docebit d. Lun. Mart. Iov. Ven. h. VIII.

EVGENIVS HVSSAK Dr. Lectiones non habebit.

ALEXANDER KOENIG Dr. Lectiones non habebit.

CAROLVS REINHERTZ Dr. *Gratis* I. Quomodo delineationes topographicae et geographicae in itineribus fiant docebit bis p. h. *Privatim* II. Exercitationes topographicas moderabitur horis commodis.

FRANCISCVS RICHARZ Dr. *Gratis* Tractabit theoriam quae pertinet ad emissionem et absorptionem radiorum lucis calorisque bis h. p. st.

GVSTAVVS BVCHHOLZ Dr. *Gratis* Fontes rerum Germanicarum medii aevi usque ad finem aetatis quae dicitur Sueviae enarrabit d. Lun. Iov. h. IV.

HENRICVS SCHENCK Dr. *Privatim* Familias plantarum selectas illustrabit bis d. Merc. h. V et Sat. h. VIII.

4. Lectores

IOANNES PIVMATI iur. et phil. Dr. *In seminario regio philologiae romanensis* I. Linguae italicae recentioris studiis tirones initiabit, sodales ordinarios *gratis*, extraordinarios *privatim* bis p. h. h. p. st. II. Provectoribus grammaticam linguae italicae recentioris exponet, scriptoremque lecta faciliorem interpretabitur nec non germanicos auctores in linguam italicam vertet, sodalibus ordinariis *gratis*, extraordinariis *privatim* bis p. h. h. p. st. III. Litterarum italicarum historiam saeculo XIX italice enarrabit semel p. h. h. p. st.

STEPHANVS LORCK Lector academicus *In seminario regio philologiae neolatinae* I. Linguae francogallicae rudimentis, auctore lectu faciliore gallice vertendo, sodales imbuet, bis p. h. h. p. i. ordinarios *gratis*, ceteros *privatim*. II. Provectoribus scriptorem germanicum, quem vertentes dicendi modos discant difficiliore, bis p. h. h. p. i. proponet, ordinariis sodalibus *gratis*, extraordinariis *privatim*. *Privatim* III. Scholas francogallicas habebit, quibus de gallica poesi saeculi XIX disseret semel p. h. h. p. st.

ARTES

LEONARDVS WOLFF Professor et in arte musica director academicus *Gratis* I. Exercitationes commilitonum instrumentis musicis (quaternis ternis etc.) concinentium moderabitur bis horis post stat. *Privatim* II. Organi tractandi artem docebit horis commodis.

ALBERTVS KVEPPERS Professor et delineandi magister academicus *Gratis* I. Artem physiognomicam docebit d. Sat. h. III. *Privatim* II. Artem delineandi atque fingendi ad naturam et opera antiqua exercituris aderit d. Merc. et Sat. h. II—IV.

HENRICVS GVILELMVS EHRICH battuendi magister academicus, arma tractare docebit.

DISCIPLINARVM APPARATVS ET INSTITVTVA

Bibliotheca academica senis p. h. diebus ab h. II ad IV patebit, legitimeque petentibus eius copiae prompte officioseque dispensabuntur.

Praeterea apparatus et instituta variis disciplinis parata haec sunt: Anagnosterium academicum; Institutum evangelicum theologicum; Atrium anatomicum; Clinicum et polielinium medicum; Clinicum et polielinium dermatiatricum et syphiliticum; Clinicum et polielinium chirurgicum; Apparatus instrumentorum et ligaminum chirurgicorum; Clinicum ophthalmiatricum; Polielinium otiatricum; Xenodocheium obstetricium; Institutum physiologicum; Institutum pharmacologicum; Institutum pathologicum; Specula astronomica; Supellex instrumentorum physices; Institutum chemicum; Apparatus pharmaceuticus; Museum et institutum mineralogicum; Museum et institutum studiorum zoologiae et anatomiae comparatae; Hortus botanicus; Institutum botanicum; Museum studiorum artis antiquae; Theatrum artis recentioris; Museum antiquitatum Rhenanarum; Tablinum philologicum; Archivum palaeographiae; Apparatus musicus; Institutum oeconomiae rurali exercendae.

Seminarii regii evangelici theologici exercitationes exegeticas et ad vetus et ad novum testamentum spectantes, historico-ecclesiasticas, historico-dogmaticas, systematicas professores KAMPHAVSEN, MANGOLD, KRAFFT, SIEFFERT, LEMME suetis horis moderari pergunt; de seminarii regii exercitationibus et catecheticis et homileticis sub nomine professoris CHRISTLIEB dictum est.

De seminarii regii theologorum catholicorum exercitationibus sub nominibus professorum ord. theol. cathol. SIMAR, KAVLEN, SCHROERS, KIRSCHKAMP, FELTEN dictum est; de exercitationibus homileticis et catecheticis sub nomine professoris KELLNER.

Seminarii iuridici exercitationes moderabuntur professores ENDEMANN, KRVEGER, LOERSCH, KAHL, ZITELMANN, BARON.

De seminario regio philologico sub nominibus professorum ord. philos. BVECHELER, VSENER et LVEBBERT dictum est; de seminario regio philologiae theodiscae sub nomine prof. FRANCK; de seminario regio philologiae romanensis sub nomine prof. FOERSTER et lectorum; de seminario regio historico sub nominibus professorum NISSEN, MENZEL, RITTER, DOVE; de seminario regio mathematico sub nominibus prof. LIPSCHITZ et KORTVM; de seminario regio oeconomico politico sub nomine prof. NASSE; de seminario regio anglico sub nomine prof. TRAVTMANN.

IN ACADEMIA CAMERALI ET GEORGICA POPPELSDORFIANA

SCHOLAE HABEBVNTVR HAECE

- In rei agrariae studium introducet initio lectionum DVENKELBERG Dr. director et Regis ab intimis in administratione consiliis.
- Animalium recte producendorum culturam generalem bis p. h. tradet idem.
- Encyclopaediam culturae technicae bis p. h. tractabit idem.
- Conversationis et seminarii culturae technicorum exercitationes moderabitur idem.
- Seminarii oeconomici exercitationes moderabitur idem.
- Agricolationem sive plantarum culturam specialem quater.
- De rebus, quae ad lac pertinent, semel tradetur.
- Doctrinam agrorum recte aestimandorum exhibebit bis p. h. DREISCH Dr.
- Herbarum colendarum artem universalem bis p. h. tradet idem.
- De arte silvas colendi et tuendi ter p. h. aget SPRENGEL rei silvestri praefectus.
- De pomorum et vinearum plantarumque horti cultura semel disseret BEISSNER, in hortorum colendorum arte inspector.
- De olerum et leguminum cultura bis disseret idem.
- Chemiam anorganicam rei agrariae experimentalem quater p. h. tradet FREYTAG Dr. et prof.
- Exercitationes chemiae analyticae in laboratorio instituet idem.
- Chemiam agriculturae bis p. h. tractabit KREVSLER Dr. et prof.
- Botanicen oeconomiceam plantarumque morbos quater p. h. docebit KOERNICKE Dr. et prof.
- Exercitationes microscopicas et physiologicas instituet idem.
- Historiam naturalem animalium non vertebratorum ter p. h. tradet BERTKAV Dr. et prof.
- Physiologiam animalium experimentalem bis docebit et exercitationes in laboratorio moderabitur FINKLER Dr. et prof.
- Geognosiam bis p. h. exponet LASPEYRES Dr. et prof.
- Exercitationes mineralogicas semel instituet idem.
- Physicam experimentalem bis p. h. tractabit GIESELER Dr. et prof.
- Exercitationes physicas moderabitur idem.
- Architecturam terrenam bis p. h. docebit idem.
- Mechanicen agrariam semel tradet idem.
- Architecturam aquariam ter p. h. tractabit HVPPERTZ architectus.
- Exercitationes in architectura aquaria quater p. h. moderabitur idem.
- Geometriam practiceam exercitationibus metiendi aequandique agros adhibitis tractabit semel p. h. REINHERTZ Dr.
- Algebram bis p. h. tractabit VELTMANN Dr.
- Geometriam analyticam et analysin superiorem ter tradet idem.
- Geometriae elementaris partem et geometriam descriptivam bis p. h. demonstrabit idem.

Exercitationes efficiendi graphides mathematicas calculosque quater p. h. instituet Veltmann Dr.
Artem concipiendi et praeparandi structuram viarum canalium etc. bis p. h. demonstrabit KOLL
magister.

Geometriam practicam quater p. h. explicabit idem.

Exercitationes geodacticas moderabitur idem.

Arti geometrice delineandi exercendae quater p. h. praeerit idem.

Oeconomiam politicam sive nationalem ter explicabit NASSE Dr., prof. et Regis ab intimis in
administratione consiliis.

De iure administrationis aget bis p. h. SERING Dr. et prof.

Ius agrarium docebit semel idem.

Piscium curam semel tractabit LIBER BARO DE LA VALETTE ST. GEORGE Dr. et prof.

De animalium domesticorum morbis acutis et epidemicis ter disseret SCHELL veterinarius.

De sanitate animalium domesticorum tuenda semel exponet idem.

Apium curam bis tradet POLLMANN Dr.

Practerea demonstrationes rusticae atque excursions botanicae, geognosticae, rusticae et silva-
ticae instituentur.

THEOLOGICAE		IVRIDICAE	
EVANGELICAE	CATHOLICAE		
		Ius ecclesiasticum in usum theologiae evang. studiosorum ter Kahl P. O.	Hora
Genesin quater Kamphausen P. O. — Theologiae dogmaticae partem priorem Sieffert P. O.	Theologiae dogmaticae p. III sexies Simar P. O.	Ius mercatorium et maritimum quinquies de Schulte P. O. — Ius cambiale semel idem. — Ius publicae administrationis Germaniae et Borussiae quin- quies Kahl P. O. — Pandecta- rum primam partem i. e. partem generalem et ius rerum quotidie Baron P. O.	Hora
Historiam ecclesiae aevi recen- tioris semel Krafft P. O. — Introductionem in Novam Testa- mentam quinquies Kamphau- sen P. O. — Cultus evangelici doctrinam et artem catechetica quinquies Christlieb P. O.	Theologiae pastoralis p. I ter Kellner P. O. — Historiam eloquentiae sacrae semel idem. — Historiae ecclesiasticae p. I. quinquies Schroers P. O.	Ius germanicum privatum quin- quies de Schulte P. O. — Ius cambiale semel idem. — Histo- riam iuris et imperii Germanici quinquies Loersch P. O.	Hora

VII
Gynae
Cursum
bis Koe
Ungari
ter W
giam ter

VIII
Cursum
bis Koe
quater i
ter Sae
oculi per
— Anat
St. Ge
exercitat

IX
Physio
primam
P. O. —
quotidie

in usum
audiosorum

Hora

paritimum
e P. O. —
dem. —
strationis
iae quin-
Pandecta-
e. partem
n quotidie

Hora

tum quin-
O. — Ius
Histo-
Germanici
O.

Hora

MEDICAE

PHILOSOPHICAE

VII

Gynaecologiae partem semel Veit P. O. —
Cursum microscopicum anatomiae pathologicae
bis Koester P. O. — Medicinam forensensem bis
Ungar P. E. — Chirurgiam propaedeuticam
ter Witzel Dr. — Osteologiam et syndesmolo-
giam ter Schiefferdecker Dr.

Aristotelis Metaphysicen bis Neuhaeuser P. O. — Geogra-
phiam universalem quater Rein P. O. — Exercitationes micro-
scopicas bis usque ad h. ix Ludwig P. O. — Historiam litte-
rarum theodiscarum ter Birlinger P. E. — Historiam Roman-
ticorum Uhlandio adjuncto bis idem.

VIII

Cursum microscopicum anatomiae pathologicae
bis Koester P. O. — Pathologiam generalem
quater idem. — Clinicum ophthalmiatricum
ter Saemisch P. O. — Cursum functionum
oculi perturbatarum diagnosticum semel idem.
— Anatomiam generalem ter de La Valette
St. George P. O. — Demonstrationes et
exercitationes microscopicas ter idem.

Exercitationes practicas in laboratorio chemico quotidie usque
ad h. v A. Kekulé P. O. et Wallach P. E. — Encyclopaediam
philosophiae et logicen quater Iuergen Bona Meyer P. O.
— Logicen quinquies Neuhaeuser P. O. — Quaestiones bo-
tanicas quotidie usque ad h. iv Strasburger P. O. — Geo-
graphiam Australiae bis Rein P. O. — Ethicen ter Bender
P. O. — Res aetate reformationis in Germania gestas ter Dove
P. O. — Expeditionum sacrarum historiam semel idem. —
Demonstrationes in museo zoologico semel Ludwig P. O. —
Zoologiae et anatomiae comparatae studia singulorum quinquies
usque ad h. v idem. — Palaeontologiae et geognosiae studia
singulorum quotidie usque ad h. i Schlüter P. O. — Ela-
sticitatis theoriam bis Ketteler P. O. — Introductionem in
physicen theoreticam ter idem. — Inquisitiones experimentales
in laboratorio physico, quotidie usque ad h. xii Hertz P. O.
— Philosophiam antiquam bis Witte P. E. — Introductionem
in studium insectorum semel Bertkau P. E. — Arthropodum
historiam naturalem ter idem. — Oeconomiam publicam gene-
ralem quater Sering P. E. — Hydrodynamicam quater Min-
kowski Dr. — Familias plantarum selectas semel Schenck Dr.

IX

Physiologiam generalem specialisque partem
primam i. e. animalem quinquies Pflueger
P. O. — Clinicum et policlinicum chirurgicum
quotidie Trendelenburg P. O.

Aristotelis philosophiam bis Iuergen Bona Meyer P. O.
— Historiam Romanam quater Nissen P. O. — Mineralogiae
partem dimidiam quinquies Laspeyres P. O. — Mineralogiae
studia singulorum quater ad h. i idem. — Historiam poeseos
theodiscae saec. XVIII quater Wilmanns P. O. — Expeditio-
num sacrarum historiam semel Dove P. O. — Zoologiam gene-
ralem et anatomiam comparatam semel Ludwig P. O. — Theo-
riam aequationum algebraicarum bis Kortum P. E. — Chem-
iam organicam ter Wallach P. E. — Pharmaciā semel
idem. — Chemiae anorganicae cap. sel. semel idem. — Horatii
epistulas selectas semel Klein P. E. — Philosophiam antiquam
bis Witte P. E. — Interpretatio carminis Reinke de Vos bis
Franck P. E. — Fontes historiae Graeciae bis Wiede-
mann Dr.

THEOLOGICAE		IVRIDICAE	
EVANGELICAE	CATHOLICAE		
Historiae ecclesiasticae partem primam quinques Krafft P. O. — Historiam ecclesiae aevi recentioris semel idem. — Theologiam ethicam quinques Lemme P. O. — Historiae ecclesiasticae partem secundam (800—1517) quater Benrath P. E.	Antiquitates biblicas quater Reusch P. O. — Hermeneuticam biblicam bis idem. — Theologiam moralem generalem quinques Kirschkamp P. O.	Ius poenale germanicum quinques Haelschner P. O. — Pandectarum partem III quinques Krueger P. O. — Borussiae civitatis constitutionem semel Kahl P. O. — Institutiones iuris Romani quinques Zitelmann P. O.	Hora
Evangelii secundum Ioannem c. I—XVI quinques Mangold P. O. — Evangelii secundum Ioannem c. XVII sqq. semel idem. — Epistolam ad Hebraeos datam quinques Sieffert P. O. — Theologiam symbolicam quinques Lemme P. O.	Evangelium Ioannis ter Langen P. O. — Theologiam moralem ter idem. — Historiam ecclesiasticam saeculi XIV et XV bis Fechtrup P. E. — Introductionem in Novum Testamentum quater Felten P. E.	Processum criminalem quater Haelschner P. O. — Processum civilem quinques Endemann P. O. — Historiam iuris Romani quinques Krueger P. O. — Ius gentium quater Hueffer P. O. — Borussiae civitatis constitutionem semel Kahl P. O. — Ex Pandectarum parte secunda: ius obligationum quater Zitelmann P. O.	Hora
Historiam theologiae recentioris inde a Semlero quater Mangold P. O. — Evangelii secundum Ioannem c. XVII sqq. semel idem. — Historiam Iudaeorum inde a Maccabaeorum temporibus usque ad annum 135 p. Chr. n. quater Schnapp Lie.	Historiae ecclesiasticae p. II quinques Langen P. O. — Novi Testamenti locos selectos semel idem. — Exercitationes homileticas semel Kellner P. O. — Bibliorum germanice redditum historiam semel Kaulen P. O. — Liturgicam quater Fechtrup P. E.	Ius ecclesiasticum catholicorum et evangelicorum quinques de Schulte P. O. — Processum concursus bis Endemann P. O. — Exercitationes practicas iuris mercatorii et cambialis in seminario bis idem. — Ius publicum Germaniae quinques Hueffer P. O. — Encyclopaediam et methodologiam iuris quater Baron P. O. — Ex Pandectarum parte priore partem generalem et ius circa res quotidie Landenberg P. E.	Hora
			Hora

X
Cursus
St. Geo
chirurgie
— Clinic
P. O. —
Nussba

XI
Clinicu
— De p
Kochs I

XII
Exercit
logico qu
ganorum
De morbis
idem. —
microscop
Clinicum
Dontrel
rum nari

II
Cursus
P. O. —
Saemi
rioribus
gicis ana
cias app
Polclinic
infantum
bis Ung

	MEDICAE
um quin- P. O. — III quin- — Bo- stitutionem — Instituta — quinquies Hora um quater — Proces- s Endo- riam iuris eger P. er Huef- e civitatis Kahl P. m parte um quater Hora holicorum nquies de Processum nau P. practicas mbialis in Ius pub- ies Huef- aediam et ater Ba- dectarum generalem Lands- Hora	X Cursum microscopicum ter de La Valette St. George P. O. — Clinicum et policlinicum chirurgicum quotidie Trendelenburg P. O. — Clinicum medicum ab $x^{3/4}$ quotidie Schultze P. O. — Anatomiam organorum sentiendi bis Nussbaum P. E. XI Clinicum medicum quotidie Schultze P. O. — De physiologia organorum sensuum semel Kochs Dr. XII Exercitationes practicas in clinico gynaeologico quotidie Veit P. O. — De morbis organorum digestionis bis Schultze P. O. — De morbis sanguinis et mutationis materiae semel idem. — Demonstrationes et exercitationes microscopicas ter Schaaffhausen P. E. — Clinicum morborum cutis et syphiliticum bis Dautrelepont P. E. — Policlinicum morborum narium et laryngis quotidie Burger Dr. II Cursum physiologiae chemicae bis Pflueger P. O. — Cursum ophthalmoscopicum semel Saemisch P. O. — De oculi morbis interioribus adiunctis demonstrationibus pathologicis anatomicis semel idem. — Cursum fascias applicandi bis de Mosengeil P. E. — Policlinicum otiatricum bis Walb P. E. — De infantum morbis cum demonstrationibus clinicis bis Ungar P. E.

PHILOSOPHICAE

De redivibus et exitibus publicis quater vel quinquies Nasse P. O. — Chemiam anorganicam experimentalem quinquies A. Kekulé P. O. — De Ciceronis vita et scriptis semel Luebbert P. O. — Formas deorum quater R. Kekulé P. O. — Exercitationes archaeologicas semel idem. — Elementa linguae Goticae ter Wilmanns P. O. — Palaeontologiam cum exercitationibus quater aut quinquies Schlueter P. O. — Geognosiam Germaniae septentrionalis et excursiones semel idem. — Theoriam aequationum algebraicarum bis Kortum P. O. — Elementa epigraphices latinae bis Klein P. E. — Grammaticam nederlandicam ter Franck P. E. — Metaphysicam quater L. Wolff Dr.

Scriptores arabicos bis vel quater Gildemeister P. O. — Historiam litterarum latinarum quater Buecheler P. O. — Lucretium semel Vsener P. O. — Calculi differentialis et integralis partem primam quater Lipschitz P. O. — Seminarii mathematici sodalium exercitationes una cum Cl. Kortum bis idem. — Historiam architecturae christianae ter Iusti P. O. — Proseminarium philologicum semel Luebbert P. O. — Botanicae generalem quinquies Strasburger P. O. — De Praegnatione semel idem. — Seminarii histor. exercitationes semel Menzel P. O. — Syntaxin francogallicam ter Foerster P. O. — Os Lusindas semel idem.

Studiorum grammaticorum historiam ter, Lucretium semel Vsener P. O. — Calculi infinitesimalis usum in spatii vi et natura exploranda quater Lipschitz P. O. — Seminarii hist. exercitationes semel Menzel P. O. — Historiam linguae theodiscae semel Wilmanns P. O. — Calculum interpolatorium et quadraturas mechanicas bis Schoenfeld P. O. — Os Lusindas semel Foerster P. O. — Physicam experimentalem quater Hertz P. O. — Res Germanorum inde ab a. 1250—1486 quater Lamprecht P. E. — Res Colonienses semel idem. — Plantas officinales bis Schimper P. E.

Elementa linguae Syriacae bis Gildemeister P. O. — Lectiones arabicas continuatas bis idem. — Exercitationes botanicas microscopicas bis usque ad h. iv Strasburger P. O. — Exercitationes practicas in laboratorio physico bis usque ad h. vi Hertz P. O. — Inquisitiones experimentales quotidie usque ad h. v idem. — Excursiones botanicas semel Schimper P. E. — Artem delineandi et fingendi bis Kueppers Prof.

THEOLOGICAE		IVRIDICAE	
EVANGELICAE	CATHOLICAE		
Exercitationes catecheticas semel Christlieb P. O.			Hora
Historiam artis christianae primaevae semel Benrath P. E.	Psalmos quater Kaulen P. O.		Hora
Exercitationes homileticas semel Christlieb P. O. — Recentiorum philosophorum de religione et Deo notiones bis idem. — De modo discendi historiam ecclesiasticam bis Benrath P. E.	Seminarii theologici exercitia semel Simar P. O. — Exercitationes catecheticas semel Kellner P. O. — Seminarii theologici exercitia ad theologiam moralem spectantia semel Kirschkamp P. O. — Seminarii theologici exercitia historica semel Schroers P. O. — Seminarii theol. exercitationes ad N. T. spectantes semel Felten P. E.	Exercitationes iuris Romani in seminario semel Krueger P. O. — Iura bonorum ecclesiasticorum bis Hueffer P. O. — Exercitationes iuris Germanici in seminario regio semel Loersch P. O. — Exercitationes iuris criminalis in seminario regio semel Kahl P. O. — Exercitationes exegeticas semel Zitelmann P. O. — Seminarium iuridicum semel Zitelmann P. O. — Casus practicos cum commentandi exercitationibus semel Baron P. O. — Historiam iuris communis Germaniae semel Landsberg P. E.	Hora
Exercitationes seminarii theologici systematicas Lemme P. O. — Exercitationes homileticas semel Christlieb P. O.	Seminarii theologici exercitia semel Simar P. O. — Seminarii theologici exercitia ad theologiam moralem spectantia semel Kirschkamp P. O. — Seminarii theol. exercitia historica semel Schroers P. O. — Seminarii theol. exerc. ad N. T. spect. semel Felten P. E.	Exercitationes iuris Romani in seminario semel Krueger P. O. — Exercitationes iuris Germanici in seminario regio semel Loersch P. O. — Exercitationes iuris criminalis in seminario regio semel Kahl P. O. — Exercitationes exegeticas semel Zitelmann P. O. — Seminarium iuridicum semel Zitelmann P. O. — Casus practicos cum commentandi exercitationibus semel Baron P. O. — Historiam iuris communis Germaniae semel Landsberg P. O.	Hora

III
Cursum
P. O. —
Saemisc
partem
— Gen
Schaaff
artis me
therapiae
sage) sem
ad introd
semel Ri
semel Ge

IV
Cursum
logicae b
liticis sem
deuticen
tidie Fin
semel id
histologia
— De co
cologicis

V
Cursum
logicae b
generale
selecta ser
giinen c
morbis n
— Anato
nalis et ob

VI
Cursum
Trendel
mel Fink
num chi
burg P.

E
M
Hora
Hora
Hora
Romani
Krueger
ecclesia-
P. O. —
manici in
Loersch
iuris cri-
gio semel
citaciones
lmann P.
cum semel
Casus
andi exer-
on P. O.
unis Ger-
erg P. E.
Romani in
ger P. O.
s Germa-
gio semel
ercitatio-
seminario
P. O. —
as semel
Semina-
Zitel-
practicos
citacioni-
O. — Hi-
s Germa-
P. O.

MEDICAE

PHILOSOPHICAE

III

Cursum physiologiae chemicae bis Pflueger P. O. — Cursum ophthalmoscopicum semel Saemisch P. O. — Pharmacologiae alteram partem una cum Formulari quater Binz P. O. — Generis humani historiam primitivam bis Schaaffhausen P. E. — Encyclopaediam artis medicae semel idem. — Selecta capita therapiae chirurgicae (Heilgymnastik und Massage) semel de Mosengeil P. E. — Cursum ad introductionem in histologiam pathologicam semel Ribbert P. E. — Cursum receptandi semel Geppert Dr.

IV

Cursum demonstrativum anatomiae pathologicae bis Koester P. O. — De morbis syphiliticis semel Doutrelepont P. E. — Propae-
deuticen clinicam et policlinicum medicum quotidie Finkler P. E. — Therapiam generalem semel idem. — Cursum ad introductionem in histologiam pathologicam semel Ribbert P. E. — De cognoscendis et medendis morbis gynaecologicis bis Krukenberg Dr.

V

Cursum demonstrativum anatomiae pathologicae bis Koester P. O. — Pathologiam generalem semel idem. — Aciurgiae capita selecta semel Trendelenburg P. O. — Hygieinen quater Finkelnburg P. E. — De morbis narium et faucium semel Walb P. E. — Anatomiam et physiologiam medullae spinalis et oblongatae hominis semel Thomsen Dr.

VI

Cursum operationum chirurgicarum quotidie Trendelenburg P. O. — De climatibus semel Finkelnburg P. E. — Cursum operationum chirurgicarum una cum Trendelenburg P. O. quotidie Witzel Dr.

Scriptores arabicos bis vel quater Gildemeister P. O. — Exercitationes chemicas ad usum tironum usque ad h. vi semel A. Kekulé P. O. — Exercitationes palaeographicas bis Menzel P. O. — De re diplomat. pontificum Romanorum bis idem. — Elementa astronomiae et geographiae mathematicae quater Schoenfeld P. O. — De Schilleri Wallensteinio et de dramatica arte semel Birlinger P. E. — Lectiones Syriacas bis Prym P. E. — Tabaristanensis Annales ter idem. — Artem delineandi et fingendi bis Kueppers Prof. — Artem physiognomicam semel idem.

De Ciceronis vita et scriptis ter Luebbert P. O. — Proseminarium philologicum semel idem. — Exercitationes microscopicas et petrographicas semel ad h. vii Laspeyres P. O. — Zoologiam generalem et anatomiam comparatam quinquies Ludwig P. O. — Exercitationes seminarii mathematici semel Kortum P. E. — Pharmaciam semel Wallach P. E. — Psychologiam linguae bis Witte P. E. — Psychologiam quater Lipps P. E. — Fontes rerum Germanicarum bis Buchholz Dr.

Seminarii philolog. exercitationes semel Buecheler P. O. — Itemque Vsener P. O. — Chemiae organicae capita selecta semel A. Kekulé P. O. — Historiam imperii Romano-Germanici usque ad a. 1250 quater Ritter P. O. — Philosophiam Graecorum bis Bender P. O. — Grammaticen linguae Anglicae antiquae ter Trautmann P. O. — Exercitationes seminarii mathematici semel Kortum P. E. — Psychologiam ter Witte P. E. — Principia ethices semel Lipps P. E. — Colloquium de recentioris temporis commentationibus ad chemiam organicam pertinentibus semel Anschuetz P. E. — De syntheseos corporum organicorum methodis semel idem. — Seminarii theodisci exercitationes semel Franck P. E. — Geologiam generalem quater Pohlig Dr. — Familias plantarum selectas semel Schenck Dr.

Seminarii philolog. exercitationes semel Buecheler P. O. — Itemque Vsener P. O. — Exercitationes ad historiam artis spect. semel Iusti P. O. — Seminarii historici exercitationes semel Nissen P. O. — Seminarii historici exercitationes semel Ritter P. O. — Seminarii geographici exercitationes semel Rein P. O. — Seminarii historici exercitationes semel Dove P. O. — Exercitationes in Seminario Anglico semel Trautmann P. O. — De electricitate applicata semel Hertz P. O. — De Friderico magno philosopho et paedago semel Witte P. E. — Seminarii theodisci exercitationes semel Franck P. E. — Vertebratorum fossilium synopsis bis Pohlig Dr. — Descendentiae doctrinam bis idem. — Geologiam regionis Bonnensis semel idem.

THEOLOGICAE		IVRIDICAE	Hora
EVANGELICAE	CATHOLICAE		
Exercitationes hebraicas bis Schnapp Lic.			
Exercitationes seminarii theologi systematics Lemme P. O.			
Seminarii theologi exercitationes ad V. T. spectantes bis Kaulen P. O.			
			Horis post

VII
Cursus
Trendel
tionum c
burg p

statuendis
Seminari
P. O. —
Koester
quotidie i
gicum qu
generalibu
P. E. —
De morbis
in labora
vaccinati
ones pr
Cursus
Kocks D
scopiae bi
et laryngi
tium sele
— Diagn
bis Bohl
bis idem

MEDICAE

PHILOSOPHICAE

Hora

VII

Cursum operationum chirurgicarum quotidie Trendelenburg P. O. — Cursum operationum chirurgicarum una cum Trendelenburg P. O. quotidie Witzel Dr.

Seminarii historici exercitationes semel Nissen P. O. — Seminarii historici exercitationes semel Dove P. O. — Exercitationes in Seminario Anglico semel Trautmann P. O.

Horis post

statuendis.

Seminarium physiologicum quotidie Pflueger P. O. — Exercitationes rite obducendi cadavera Koester P. O. — Laboratorium pathologicum quotidie idem. — Laboratorium pharmacologicum quotidie Binz P. O. — De principiis generalibus philosophiae naturalis semel Fuchs P. E. — Electrotherapiam semel idem. — De morbis infectiosis Ribbert P. E. — Studia in laboratorio clinico Walb P. E. — De vaccinatione semel Ungar P. E. — Exercitationes practicas vaccinationis bis idem. — Cursum operationum obstetriciarum quater Kocks Dr. — Cursum laryngoscopiae et rhinoscopiae bis Burger Dr. — De morbis narium et laryngis semel idem. — Repetitorium partium selectarum physiologiae bis Kochs Dr. — Diagnostice microscopicae et chemicam bis Bohland Dr. — Cursum laryngoscopiae bis idem

Exercitationes in seminario oecon. politico bis Nasse P. O. — Exercitationes astronomicas practicas Schoenfeld P. O. — Introductionem in philosophiae studium et singulas philosophiae disciplinas adumbratas bis Schaarschmidt P. E. — Germanorum nomina gentilicia ex cognominibus orta semel Andresen P. E. — De coloribus e resina empyreumatica praeparatis semel Anschütz P. E. — Exercitationes historicas semel Lamprecht P. E. — De aetatis nostrae institutis, quae mutuos hominum commeatus et commercia conciliant, semel vel bis Sering P. E. — Excursionem botanicam semel Schimper P. E. — Chemicam analyticam quantitativam bis Klinger Dr. — Toxicologiam chemicam bis idem. — Chemicam alimentorum semel idem. — Linguam Aegyptiacam bis Wiedemann Dr. — Exercitationes medio-anglicas bis Morsbach Dr. — Introductionem in studium Shakespearii ter idem. — Historiam philosophiae recentioris bis Martius Dr. — Kantii prolegomena semel idem. — Historiam sculpturae et picturae Germanicae ter Thode Dr. — Exercitationes historicas semel idem. — Quomodo delineationes topographicas et geographicas in itineribus fiant bis Reinherz Dr. — Exercitationes topographicas idem. — Theoriam emissionis atque absorptionis bis Richarz Dr. — In seminario reg. philologiae neolat. linguae italicae recentioris studiis tirores initiabit bis Pinmati Dr. — Provectoribus grammaticam linguae italicae recentioris exponet, scriptorem lectu faciliorem interpretabitur, nec non germanicos auctores in linguam italicam vertet bis idem. — Litterarum italicarum historiam saeculo XIX italicae enarrabit semel idem. — In seminario reg. phil. neolat. linguae francogall. grammaticis rudimentis sodales initiabit bis Lorek Lector. — Provectores scriptore lectu difficiliore gallice vertendo exercebit bis idem. — De gallica poesi saeculi XIX gallice disseret semel idem. — Exercitationes commilitonum instrumentis musicis (quaternis, ternis etc.) concinentium reget bis Leonardus Wolff, Professor et in arte musica director. — Organi tractandi artem horis commodis docebit idem.

